

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

RAPORT Z KONTROLI DZIAŁALNOŚCI PRZEDSIĘBIORCÓW ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI WYNAJMU SAMOCHODÓW OSOBOWYCH

RAPORT
Z KONTROLI DZIAŁALNOŚCI
PRZEDSIĘBIORCÓW ŚWIADCZĄCYCH
USŁUGI WYNAJMU SAMOCHODÓW
OSOBOWYCH

Lublin, Warszawa 2012

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	5
1.1 CEL BADANIA.....	5
1.2. OPIS SEKTORA WRAZ Z PODSTAWĄ PRAWNĄ BADANIA	6
1.3. ZAKRES PRZEDMIOTOWY KONTROLI	8
1.4. ZAKRES PODMIOTOWY KONTROLI	8
2. ANALIZA POSTANOWIEŃ UMOWNYCH ZAWARTYCH W BADANYCH WZORCACH	10
2.1. WPROWADZENIE	10
2.2. POSTANOWIENIA BADANYCH WZORCÓW UMÓW MOGĄCE NARUSZAĆ ART. 385 ¹ § 1 KODEKSU CYWILNEGO	11
2.2.1. Postanowienia wzorców umów regulujące odpowiedzialność za przedmiot najmu	13
a. Postanowienia ustalające bezwarunkową odpowiedzialność najemcy za uszkodzenia, braki w wyposażeniu, a także kradzież auta, powstałe w trakcie wykonywania umowy najmu.....	13
b. Postanowienia ustalające bezwarunkowe kary umowne za uszkodzenia, braki w wyposażeniu, kradzież auta, powstałe w trakcie wykonywania umowy najmu	15
2.2.2. Postanowienia wzorców umów związane z ubezpieczeniem wynajmowanego samochodu	16
a. Postanowienia nakładające na najemcę obowiązek pokrycia szkód, których nie wyrównało ubezpieczenie wynajmującego	16
b. Postanowienia nakładające na najemcę obowiązek uczestniczenia w likwidacji szkody, do określonej kwoty	18
c. Postanowienia ustalające bezwarunkową odpowiedzialność najemcy w przypadku niewykupienia dodatkowego ubezpieczenia od wynajmującego	20
2.2.3. Postanowienia wzorców umów konstytuujące istotne dla najemcy warunki wykonywania umowy w sposób niedookreślony	21
a. Postanowienia stwarzające wynajmującemu dowolność co do sposobu wykonywania umowy najmu samochodu w zakresie opłat i odbioru auta	21
b. Postanowienia nie precyzujące ostatecznego sposobu ustalania kursu walut	22
c. Postanowienia nieprecyzyjne, zawierające zwroty niedookreślone	23
2.2.4. Postanowienia wzorców umów nakładające na konsumenta obowiązek udzielenia blankietowej zgody na płatności drogą elektroniczną.....	25

2.2.5. Inne postanowienia wzorców umów mogące naruszać dobre obyczaje w stosunkach z konsumentami /pozostałe/	25
2.3. POSTANOWIENIA WZORCÓW UMÓW WYNAJMU SAMOCHODÓW MOGĄCE NARUSZAĆ ART. 385³ K.C. .	27
2.3.1. Postanowienia wyłączające lub ograniczające odpowiedzialność wynajmujących za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy	28
2.3.2. Postanowienia przewidujące okoliczności, z którymi konsument nie miał możliwości zapoznać się przed zawarciem umowy	30
2.3.3. Postanowienia wyłączające obowiązek zwrotu konsumentowi uiszczonej zapłaty za wynajem samochodu w przypadku wcześniejszego zakończenia umowy najmu	31
2.3.4. Postanowienia, które uzależniają odpowiedzialność wynajmującego od spełnienia przez najemcę nadmiernie uciążliwych formalności	33
2.4. POSTANOWIENIA WZORCÓW UMÓW WYNAJMU SAMOCHODÓW, KTÓRE MOGĄ BYĆ TOŻSAME Z KLAUZULAMI WPISANYMI DO REJESTRU POSTANOWIEŃ WZORCÓW UMOWY UZNANYCH ZA NIEDOZWOLONE .	34
2.4.1. Postanowienia zastrzegające na rzecz wynajmującego prawo do zatrzymania zaliczki na wypadek rezygnacji przez najemcę z zawarcia lub wykonania umowy.....	35
2.4.2. Postanowienia dotyczące określenia ceny lub opłat dodatkowych	36
2.4.3. Postanowienia dotyczące danych osobowych konsumentów	37
2.4.4. Postanowienia, które wyłączają możliwość wytoczenia powództwa przed sąd właściwy wg przepisów kodeksu postępowania cywilnego	39
2.5. POSTANOWIENIA MOGĄCE NARUSZAĆ INNE PRZEPISY PRAWA	41
2.5.1. Postanowienia mogące naruszać przepisy ustawy z dnia 5 lipca 2001r. o cenach (Dz. U. z 2001 r., Nr 97 poz. 1050 z późn. zmianami)	41
2.5.2. Postanowienie mogące naruszać przepisy ustawy z dnia 23 sierpnia 2007r. o nieuczciwych praktykach rynkowych (Dz. U. z 2007 Nr 171 poz.1206 z późn. zmianami) zwanej dalej ustawą o nieuczciwych praktykach rynkowych	42
3. PODSUMOWANIE.....	44
4. ZAŁĄCZNIK	
5. PORADNIK DLA KONSUMENTA	

1. WSTĘP

Niniejszy Raport został przygotowany w oparciu o wyniki prowadzonej w I kwartale 2012 roku analizy wzorców umownych stosowanych, w obrocie z konsumentami, przez objętych kontrolą przedsiębiorców świadczących usługi wynajmu samochodów osobowych w miastach, w których odbędą się mecze w ramach Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej EURO 2012. Jest to pierwsza, przeprowadzona przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej również: Prezes Urzędu, Prezes UOKiK), analiza wzorców umownych stosowanych w tego rodzaju działalności gospodarczej.

1.1 Cel badania

Głównym celem kontroli, a następnie analizy przeprowadzonej przez Prezesa UOKiK było wykrycie nieprawidłowości i wyeliminowanie z obrotu niekorzystnych dla konsumentów postanowień zawartych we wzorcach umownych stosowanych przez przedsiębiorców świadczących usługi wynajmu konsumentom samochodów osobowych.

Przedstawienie wyników przeprowadzonego badania ma na celu podniesienie poziomu świadomości prawnej, zarówno wśród konsumentów - klientów wypożyczalni samochodów, jak i wśród przedsiębiorców prowadzących tego typu działalność gospodarczą w zakresie prawidłowego przedstawiania ofert świadczonych usług, jak i kształtowania treści umów i regulaminów dotyczących wynajmu samochodów osobowych. W odniesieniu do konsumentów walor edukacyjny opracowania ma szczególne znaczenie, gdyż ma za zadanie przedstawić prawa jakie im przysługują w relacjach z przedsiębiorcami oraz wskazać procedury na które mają zwrócić uwagę zawierając umowę najmu samochodu.

Niniejszy Raport spełnia również funkcję prewencyjną. Przeprowadzone przez Prezesa UOKiK badanie ma przyczynić się do zwiększenia stopnia zgodności z prawem stosowanych przez przedsiębiorców wzorców umownych dotyczących wynajmu samochodów osobowych. Informacja, że Prezes Urzędu w ramach swoich kompetencji, podejmuje działania w różnych obszarach obrotu gospodarczego, będzie sprzyjać przestrzeganiu przez przedsiębiorców prawa w relacjach z konsumentami.

1.2. Opis sektora wraz z podstawą prawną badania

Podmioty objęte badaniem - przedsiębiorcy świadczących usługi wynajmu samochodów osobowych czyli wypożyczalnie samochodów prowadzą działalność w różnych formach prawnych. Są to zarówno spółki prawa handlowego jak również spółki cywilne oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Wśród przedsiębiorców działających na terenie Polski znajdują się wypożyczalnie, które działają pod znanymi (rozpoznawalnymi) nazwami handlowymi ogólnosiwiatowych sieci wypożyczalni samochodów jako franczyzobiorcy czy też operatorzy licencji (np. Hertz, Sixt). W rzeczywistości tacy przedsiębiorcy są zarejestrowani w odpowiednich rejestrach działalności gospodarczej pod innymi - własnymi nazwami. Część z nich posiada punkty obsługi klientów/oddziały w miejscach gdzie następuje duży przepływ potencjalnych klientów np. lotniska.

Działalność związaną z wynajmem samochodów prowadzą również inne podmioty gospodarcze jako usługę dodatkową np. warsztaty samochodowe oferujące wypożyczenie samochodu dla swoich klientów na okres naprawy ich pojazdu (badanie nie obejmowało tego typu przedsiębiorców).

Badanie, którego wynikiem jest niniejszy Raport, przeprowadzono mając na uwadze przewidywaną, zwiększoną liczbą konsumentów zainteresowanych usługami wynajmu samochodów osobowych, w związku z organizowanymi na terenie Polski i Ukrainy Mistrzostwami Europy w Piłce Nożnej - EURO 2012 (turyści, kibice). Kontrolą objęto więc przedsiębiorców prowadzących swoją działalność, w szczególności, na terenie miast w których odbędą się mecze związane z w/w mistrzostwami na terenie Polski tj. Warszawy, Gdańska, Wrocławia i Poznania.

Świadczenie usługi wynajmu samochodu osobowego osobie fizycznej jest realizowane na podstawie umowy cywilnej zawieranej pomiędzy przedsiębiorcą, a konsumentem - stosowane przez przedsiębiorców nazwy umów to umowa najmu lub dzierżawy. Podpisując taką umowę konsument akceptuje w większości przypadków równocześnie warunki regulaminu opracowanego przez przedsiębiorcę wynajmującego samochód. Brak jest szczegółowych regulacji prawnych dotyczących umów najmu samochodu osobowego. Umowy takie regulowane są przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964r. *Kodeks cywilny* (Dz. U. z 1964r., Nr 16, poz. 93 ze zm.) (dalej: k.c.). Wskazana ustawa definiuje (art. 22

k.c.) między innymi pojęcie konsumenta, którym będzie każda osoba fizyczna wynajmująca samochód dla celów niezwiązanych bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

Artykuł 31 ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.) (dalej: ustawa okik) zawiera obszerny katalog zadań, jakie ustawa nakłada na Prezesa Urzędu. Wśród nich znajdują się zadania związane z kontrolą nad przestrzeganiem przez przedsiębiorców przepisów niniejszej ustawy oraz prowadzenie badań stanu koncentracji gospodarki oraz zachowań rynkowych przedsiębiorców. W związku z powyższym Prezes Urzędu w ramach swoich obowiązków, prowadzi ogólnopolskie kontrole działalności przedsiębiorców z wybranych branż, w tym przypadku z branży wypożyczania samochodów osobowych.

Wyżej wymieniony przepis stanowi ogólną podstawę prawną działania w ramach kontroli, której dotyczy niniejszy Raport.

Niniejsze badanie zostało przeprowadzone w ramach postępowania wyjaśniającego wszczętego na podstawie art. 48 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy okik.

Kontroli poddano wzorce umowne czyli zawierające przygotowane z góry przez przedsiębiorcę (usługodawcę), przed zawarciem umowy, postanowienia kształtujące treść stosunku prawnego wiążącego strony umowy.

Kontrola ta miała charakter abstrakcyjny polegający na sprawdzeniu wzorca jako takiego, w oderwaniu od konkretnej umowy, której wzorzec dotyczy. Ocenie podlegała każdorazowo treść postanowienia wzorca, a nie sposób jego wykorzystania, czy jego powszechność w analogicznych wzorcach umów firm konkurencyjnych. Ocena znaczenia postanowień wzorca umowy następuje w oderwaniu od warunków ekonomicznych i gospodarczych działalności prowadzonej przez przedsiębiorcę. Nieistotne są również kwestie sposobu organizacji lub specyfiki działalności prowadzonej przez przedsiębiorcę, którego wzorzec podlega kontroli w tym trybie (wyrok SOKiK z 19 czerwca 2002 r., XVII Amc 34/01, Dz. Urz. UOKiK 2002 nr 3, poz. 174). Ochrona zbiorowych interesów konsumentów przed negatywnymi skutkami stosowania w obrocie gospodarczym niekorzystnych dla konsumentów postanowień nie byłaby bowiem możliwa bez przeprowadzania abstrakcyjnej kontroli wzorców.

Zgromadzony w ramach w/w postępowania materiał dowodowy został poddany analizie przede wszystkim pod kątem zgodności z przepisami k.c. w zakresie dotyczącym niedozwolonych postanowień umownych, stosowania postanowień tożsamyh z klauzulami wpisanymi już do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone oraz działań bezprawnych polegających na działaniach naruszających obowiązujący

porządek prawny. Należy zaznaczyć, że przedstawiona w Raporcie ocena abuzywności klauzul nie jest ostateczna. Wyłącznie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: SOKiK) ma kompetencje do uznania postanowienia za niedozwoloną klauzulę umowną.

Kolejne działania Prezesa UOKiK, w zależności od rodzaju stwierdzonego naruszenia co do którego zaszło podejrzenie jego wystąpienia, mogą być podejmowane bądź to w trybie administracyjnym, w ramach postępowań wszczynanych z urzędu na podstawie art. 49 ustawy okik, bądź to w drodze postępowania sądowego inicjowanego powództwem wytaczanym na podstawie art. 479³⁶ i następnych ustawy z 17 listopada 1964 roku *Kodeks postępowania cywilnego* (Dz. U. z 1964 roku, Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), (dalej: k.p.c.).

1.3. Zakres przedmiotowy kontroli

Badanie, którego wyniki przedstawiono w niniejszym Raporcie, zostało przeprowadzone w dniach od 17 stycznia 2012 roku do 29 marca 2012 roku. W trakcie jego trwania objęto kontrolą 20 wzorców umów stosowanych przez przedsiębiorców świadczących usługi wynajmu samochodów osobowych, 15 regulaminów wypożyczalni samochodów oraz postanowienia zawarte na stronach internetowych wypożyczalni samochodów, w ich cennikach oraz materiałach reklamowych (ulotki, foldery). Zaznaczyć trzeba, że ilość przeanalizowanych wzorców przewyższa ilość skontrolowanych przedsiębiorców, co wynika z tego, iż wypożyczalnie samochodów stosują jednocześnie kilka wzorców: umowę oraz drugi dodatkowy dokument - np. regulamin.

Należy podkreślić, że badane postanowienia zawarte w stosowanych wzorcach dotyczą trzech etapów kontraktowania. Przed zawarciem umowy najmu samochodu, w trakcie jej realizacji oraz po jej zakończeniu.

1.4. Zakres podmiotowy kontroli

W zależności od posiadanej floty pojazdów oraz ilości punktów obsługi klientów wypożyczalnie samochodów obejmują zasięgiem swojej działalności różne obszary. Dla celów niniejszego badania dokonano podziału wypożyczalni samochodów na ogólnopolskie - obejmujące swoim zasięgiem obszar całego kraju, posiadające swoje punkty wynajmu na terenie miast w których odbędą się mecze w związku z Mistrzostwami

Europy w Piłce Nożnej - EURO 2012 (Warszawa, Gdańsk, Wrocław, Poznań). Do drugiej grupy wybrano przedsiębiorców, którzy posiadają punkty wynajmu na terenie co najmniej dwóch z wyżej wymienionych miast, trzecią grupę stanowią przedsiębiorcy lokalni, posiadający punkty wynajmu w jednym z tych miast.

Badaniem objęto w sumie 20 przedsiębiorców w tym z grupy pierwszej 7, z grupy drugiej 4, a z grupy trzeciej 9.

Lista wszystkich skontrolowanych przez Prezesa UOKiK przedsiębiorców:

- AUTO-RENT s.c. z siedzibą w Warszawie,
- Car - Pol Leasing Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie,
- Car Net Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Kaliszu,
- City Rent Poznań, Maciej Szkudlarski z siedzibą w Poznaniu,
- EURORENT Sp. z o.o. z siedzibą w Piastowie,
- EXPRESS S. A. z siedzibą w Krakowie,
- PRO-EDU, Usługi Edukacyjne i informatyczne Jerzy Głodek z siedzibą w Luboniu,
- Inter Best-97 Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie,
- Jacek Jankowski LUPUS z siedzibą we Wrocławiu,
- „Jupol-Car” Spółka z o.o. z siedzibą w Warszawie,
- Kineo Spółka z o.o. z siedzibą w Warszawie,
- MyCar Autowypożyczalnia, Kameleon sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu,
- Maciej Nikolczuk, Robert Kołakowski INTER - AUTO z siedzibą we Wrocławiu,
- Orbis Transport Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie,
- PANEK S.A. z siedzibą w Lubinie,
- Pawlak Witold, „Astra” Wypożyczalnia samochodów” z siedzibą w Gdańsku,
- Grzegorz Pietrowski Flota Auto z siedzibą w Poznaniu,
- Justyna Stankiewicz Polandcars.com. z siedzibą we Wrocławiu,
- W. Tokarska Auto - Viva z siedzibą w Gdyni,
- Werwest - Globar s.c. Michał Werner, Matylda Pastusiak z siedzibą we Wrocławiu.

2. ANALIZA POSTANOWIEŃ UMOWNYCH ZAWARTYCH W BADANYCH WZORCACH

2.1. Wprowadzenie

Do badania wzorców umownych stosowanych przez przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu usług wynajmu konsumentom samochodów osobowych zastosowanie mają przepisy *Kodeksu cywilnego* w zakresie dotyczącym niedozwolonych postanowień umownych oraz przepisy *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* w zakresie stosowania postanowień bezprawnych (tj. postanowień tożsamyh z wpisanymi już do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone i naruszających przepisy ustaw mających zastosowanie przy prowadzeniu działalności gospodarczej przez tych przedsiębiorców).

Analizie poddano wzorce umów i regulaminy stosowane przez 20 przedsiębiorców (dokładne nazwy badanych przedsiębiorców zawiera Załącznik do niniejszego Raportu).

Przeprowadzona analiza wykazała, że 18 z 20 objętych nią przedsiębiorców świadczących usługi wynajmu samochodów osobowych zawierając z konsumentami - najemcami umowy najmu posługuje się wzorcami umów i regulaminami stosując w nich różnorodne klauzule mogące zawierać unormowania niekorzystne dla konsumentów.

Chodzi tu o takie regulacje, które w nieuzasadniony racjonalnie i nieuprawniony sposób ograniczają zakres uprawnień konsumentów z tytułu realizacji zawartych umów najmu lub nakładają na nich dodatkowe obowiązki.

Postanowienia te ze względu na zakres ich uregulowań, w zależności od materii, której dotyczą, mogą stanowić niedozwolone postanowienia umowne w rozumieniu przepisów art. 385¹§ 1 i art. 385³ pkt 1-23 k.c., a także takie niedozwolone postanowienia, które zostały już wpisane do rejestru postanowień wzorców umownych uznanych za niedozwolone lub takie, które naruszają przepisy aktów prawnych mających zastosowanie przy prowadzeniu przez przedsiębiorców działalności polegającej na świadczeniu konsumentom usług wynajmu samochodów osobowych.

W następnym rozdziale zostaną omówione postanowienia z przytoczeniem treści tych, które najczęściej występowały w badanych wzorcach umownych lub których regulacje szczególnie dotkliwie godzą w interesy konsumentów.

Natomiast informacje co do dalszego trybu działań Prezesa UOKiK w zakresie poszczególnych postanowień zostały szczegółowo przedstawione w Załączniku do niniejszego Raportu.

2.2. Postanowienia badanych wzorców umów mogące naruszać art. 385¹ § 1 kodeksu cywilnego

Analiza działalności przedsiębiorców świadczących usługi wynajmu samochodów pozwala wyodrębnić różne rodzaje naruszeń praw konsumenta, jakie przy okazji świadczenia takiej działalności mogą mieć miejsce. Jednym z podstawowych przewinień badanych przedsiębiorców jest stosowanie w umowach wynajmu postanowień, które mogą być sprzeczne z art. 385¹ § 1 k.c., tzw. klauzulą generalną. Klauzula generalna sprowadza się do ustalenia, jakiego rodzaju przesłanki pozwalają uznać postanowienie umowy zawieranej z konsumentem za niewiążące. Tymi przesłankami są: brak indywidualnego uzgodnienia danego postanowienia, sprzeczność treści postanowienia z dobrymi obyczajami i rażące naruszenie interesów konsumenta. Klauzula generalna ma zastosowanie do oceny konkretnego postanowienia wzorca umowy zawsze wtedy, gdy nie można bez wątpliwości przyporządkować kwestionowanego postanowienia jako naruszającego jedną z klauzul zamieszczonych w art. 385³ k.c.

Konsument, a więc zgodnie z art. 22¹ k.c. osoba zawierająca umowę w celu niezwiązanym z jej działalnością gospodarczą bądź zawodową, w życiu codziennym wyraża swoją wolę jako strona umowy przede wszystkim poprzez czynności konkludentne, np. płacąc za towar w sklepie czy też kasując bilet w środkach transportu publicznego. Konsument zawiera również umowy w formie pisemnej, które występują najczęściej w formie gotowych wzorców, nie podlegających negocjacjom, a jedynie akceptacji z jego strony. Wszyscy badani przez Prezesa UOKiK przedsiębiorcy, świadczący usługi wynajmu samochodów osobowych stosują takie gotowe wzorce, co oznacza, że zawarte tam postanowienia nie podlegają, zgodnie z domniemaniem wyrażonym w art. 385¹ § 3 k.c., indywidualnym uzgodnieniom z osobami zamierzającymi wypożyczyć samochód.

Zawarta w klauzuli generalnej przesłanka uznania za abuzywne postanowienia, które narusza dobre obyczaje, odnosi się do norm pozaprawnych, stanowiących konieczne uzupełnienie prawa stanowionego (istniejących przepisów). Generalnie pojęciu „dobrych obyczajów” odpowiadają normy moralne i zwyczajowe uczciwego i lojalnego postępowania

stosowane w działalności gospodarczej (wyrok SN z dn. 3.03.2006r. I CK 297/05, Wokanda 2006, nr 7-8), przy uwzględnieniu specyfiki danej branży. Pojęcie dobrych obyczajów znajduje też swoje odniesienie w powinności podmiotowego traktowania, słabszej (pod względem doświadczenia i znajomości przepisów prawa) z natury rzeczy strony umowy, jaką jest konsument, a więc osoby fizycznej. Podmiotowe traktowanie będzie się wyrażało w równomiernym rozłożeniu praw i obowiązków wynajmującego i najemcy auta, przekazaniu konsumentowi pełnej informacji co do jego powinności, rzetelnym wykonywaniu usługi, braku stosowania różnorodnych form nacisku w celu uzyskania najbardziej odpowiedniej, z punktu widzenia przedsiębiorcy, decyzji konsumenta dotyczącej umowy.

Kolejną przesłanką warunkującą możliwość zastosowania klauzuli generalnej jest wystąpienie rażącego naruszenia interesów konsumentów. Ocena, czy dane naruszenie będzie miało charakter „rażący” jest dokonywana, podobnie jak ustalenie naruszenia dobrych obyczajów, w sposób uznaniowy, mający na uwadze względy przedmiotowe, a więc wielkość wzajemnych świadczeń i ich możliwą, bezpodstawną dysproporcję oraz względy podmiotowe, co sprowadza się do porównania istotnych cech stron umowy. Takimi cechami są profesjonalizm i doświadczenie charakteryzujące zazwyczaj przedsiębiorcę, a z kolei brak profesjonalnego podejścia, doświadczenia i niedostatek informacji (co do samego towaru lub usługi, uwarunkowań prawnych) będące udziałem konsumenta. Co istotne, naruszenie interesów konsumenta nie musi mieć wyłącznie wymiaru materialnego. Inne możliwe naruszenia mogą odnosić się także do takich kategorii jak strata czasu czy naruszenie prywatności.

Spośród 20 skontrolowanych przedsiębiorców, świadczących usługi wynajmu samochodów osobowych, w stosunku do 18 zostały sformułowane zastrzeżenia, w kontekście możliwego naruszenia interesów konsumentów, poprzez stosowanie postanowień wzorców umów, regulaminów wynajmu, mogących wypełniać przesłanki zastosowania wyżej opisanej klauzuli generalnej.

Zakres regulacji art. 385¹ § 1 k.c. jest praktycznie nieograniczony i możliwe jest przyporządkowanie mu bardzo różnych zachowań przedsiębiorców, mających za podstawę postanowienia zawarte w sformułowanych przez nich, gotowych wzorcach umów. Na podstawie analizy tychże wzorców, stosowanych przez przedsiębiorców świadczących usługi wynajmu samochodów, dokonany został podział zakwestionowanych, na podstawie w/w przepisu, postanowień. Zostały one poszeregowane z uwagi na przedmiot regulacji, tj.: szeroko pojętą kwestię odpowiedzialności za przedmiot najmu, kwestię przenoszenia

na najemcę ryzyka braku uzyskania pełnego odszkodowania od ubezpieczyciela, kwestię fakultatywnych, dodatkowych ubezpieczeń, kwestię stosowania niedookreślonych warunków i braku pełnej informacji oraz pozostałe przypadki naruszenia dobrych obyczajów w trakcie zawierania i wykonywania umów najmu samochodów.

2.2.1. Postanowienia wzorców umów regulujące odpowiedzialność za przedmiot najmu

a. Postanowienia ustalające bezwarunkową odpowiedzialność najemcy za uszkodzenia, braki w wyposażeniu, a także kradzież auta, powstałe w trakcie wykonywania umowy najmu

Szczególnie wiele postanowień, zakwestionowanych przez Prezesa UOKiK w związku z kontrolą przedsiębiorców świadczących usługi wynajmu konsumentom samochodów osobowych, dotyczyło możliwości faktycznego przerzucenia na najemców odpowiedzialności z tytułu uszkodzeń powstałych w trakcie użytkowania auta, braków w wyposażeniu auta oraz kradzieży wynajętego pojazdu. Aż 11 skontrolowanych przedsiębiorców, zajmujących się wynajmem aut zawarło w stosowanych przez siebie wzorcach umów, postanowienia, które w każdym przypadku zaistnienia szkody przypisują najemcy auta odpowiedzialność. Wynajmujący nakładając taką odpowiedzialność abstrahują zupełnie od przyczyn i warunków, w jakich szkoda powstała. Najemca bowiem z natury rzeczy nie ma wpływu na wszystkie okoliczności, w jakich mogą powstać uszkodzenia auta, braki w jego wyposażeniu lub jego kradzież i przypisywanie mu pełnej odpowiedzialności może być nadużyciem dobrych obyczajów. Nastąpić może nieuzasadnione rozszerzenie odpowiedzialności najemcy. Przedmiotowe postanowienia wyjątkowo nierównomiernie rozkładają obowiązki stron w zakresie odpowiedzialności za przedmiot najmu. Realnym skutkiem takich uregulowań może być rażące naruszenie interesów konsumenta, poprzez obciążenie go koniecznością wyrównania wszelkich szkód, także powstałych w okolicznościach od konsumenta niezależnych. Zakwestionowane postanowienia dotyczą różnego rodzaju szkód, począwszy od utraty tablic rejestracyjnych pojazdu, przez uszkodzenia wnętrza, aż po kradzież samochodu.

Poniżej przykłady najbardziej charakterystycznych postanowień z omawianego zakresu, zakwestionowanych przez Prezesa UOKiK:

- *W okresie najmu Najemca ponosi pełną odpowiedzialność za Samochód, z zastrzeżeniem postanowień pkt.9;*

(EURORENT Sp. z o.o. operator licencji „Sixt” www.sixt.pl; Standardowe warunki najmu)

- *Klient jest zobowiązany do pokrycia kosztów naprawy każdego uszkodzenia które powstało w czasie trwania najmu, a nie wynikającego ze zwykłego zużycia rzeczy;*

(„Jupol-Car” Spółka z o.o. Jupolcar Holding Dania Licencja: Avis Rent a Car-nazwa handlowa www.avis.pl; Ogólne Warunki Najmu)

- *Gdy wynajęty pojazd został uszkodzony, skradziony bądź utracony cały lub jego część, niezależnie od tego czy z winy Najemcy czy z winy osoby trzeciej, Najemca ponosi finansową odpowiedzialność za rzeczywiste koszty naprawy do wysokości wartości samochodu;*

(Inter Best-97 Sp. z o.o., Europcar, www.europcar.com.pl; Ogólne Warunki Wynajmu)

- *Najemca jest w pełni odpowiedzialny za wszystkie uszkodzenia systemu nawigacji GPS i jego akcesoriów i akceptuje fakt, iż przypadku uszkodzenia, utraty lub kradzieży systemu nawigacji GPS i/lub jego akcesoriów zostanie obciążony wynikającymi z tego tytułu kosztami niezależnie od zaakceptowanych opcji ubezpieczeniowych w ramach warunków najmu samochodu. Żadne dodatkowo posiadane przez Najemcę ubezpieczenia nie zwalnia go od obciążenia kosztami.*

(Orbis Transport Sp. z o.o, Hertz ® www.Hertz.com.pl; Standardowe Warunki Najmu)

- *Uszkodzenie opon, felg, kołpaków a także wnętrza pojazdu(np. radioodtwarzacz i inne wyposażenie standartowe i opcjonalne) oraz wszelkie szkody o wartości poniżej 500 zł nie są objęte ubezpieczeniem i są usuwane na koszt Najemcy;*

(City Rent Poznań Maciej Szkudlarski www.cityrent.com.pl; Regulamin Wypożyczalni CITY RENT POZNAŃ)

- *W przypadku kradzieży pojazdu w trakcie trwania umowy najmu najemca zostanie obciążony kwotą 10% wartości samochodu, chyba że samochód został skradziony z parkingu strzeżonego,...;*

(Justyna Stankiewicz Polandcars.com. www.polandcars.com; Warunki wynajmu)

- *Najemca zobowiązuje się: - do pokrycia wszelkich kosztów napraw pojazdu poza granicami Polski, a w kraju w odległości ponad 350 km od Wrocławia;*

(Justyna Stankiewicz Polandcars.com. www.polandcars.com ; Warunki wynajmu)

- *Najemca ponosi całkowitą odpowiedzialność za utratę dokumentów lub kluczyków do wynajmowanego pojazdu i zobowiązany jest do pokrycia wszelkich kosztów wyrobienia duplikatów oraz wynikającego z tego faktu przestoju pojazdu.*

(MyCar Autowypożyczalnia Kameleon sp. z o.o., www.mycar.poznan.pl; Regulamin wynajmu Pojazdu)

b. Postanowienia ustalające bezwarunkowe kary umowne za uszkodzenia, braki w wyposażeniu, kradzież auta, powstałe w trakcie wykonywania umowy najmu

W odniesieniu do 8 skontrolowanych przedsiębiorców stwierdzony został fakt stosowania we wzorcach umów bezwarunkowych opłat, w przypadku stwierdzenia przez wynajmujących samochody, braków w wyposażeniu auta, braku dokumentów lub kradzieży auta. Podobnie jak w wyżej opisanych postanowieniach odpowiedzialność konsumentów - najemców została w ten sposób ustalona a priori, bez jakiegokolwiek odniesienia się do okoliczności, w jakich dane zdarzenie, skutkujące utratą wyposażenia, samochodu, czy też dokumentów nastąpiło. Najemca z natury rzeczy nie ma zaś wpływu na wszystkie okoliczności, w jakich mogą powstać wskazane przyczyny nakładania przedmiotowych opłat przez wynajmujących i przypisywanie konsumentowi każdorazowo pełnej odpowiedzialności jest nadużyciem, które może prowadzić do naruszenia jego interesów. Nastąpić może więc nieuzasadnione rozszerzenie odpowiedzialności najemcy. Nie jest dobrym standardem obrotu gospodarczego zastrzeganie sobie przez ewidentnie silniejszą stronę umowy, w tym wypadku wynajmującego pojazd, bezwarunkowego prawa nałożenia na stronę słabszą, jaką jest konsument, sztywno ustalonej opłaty o charakterze kary

umownej, zupełnie w oderwaniu od okoliczności danego zdarzenia. Powyższe świadczyć może o braku równowagi kontraktowej stron umowy wynajmu auta.

Poniżej przykłady najbardziej charakterystycznych postanowień z omawianego zakresu, zakwestionowanych przez Prezesa UOKiK:

- *Utrata jednej lub dwóch tablic rejestracyjnych - 600 zł;*

(PRO-EDU Usługi Edukacyjne i informatyczne Jerzy Głodek www.autonaczas.pl; Regulamin wypożyczalni autonaczas)

- *Niezwrócenie kluczyków lub dokumentów podlega karze wysokości 600 zł;*

(Jacek Jankowski LUPUS www.e-lupus.pl; Umowa dzierżawy samochodu)

- *Zagubienia lub kradzieży dokumentów samochodu - kara umowna 700 zł;*

(Justyna Stankiewicz Polandcars.com. www.polandcars.com; Warunki wynajmu)

- *Z zastrzeżeniem pkt. 74 w przypadku kradzieży lub uszkodzenia samochodu Najemca zapłaci karę umowną w wysokości odpowiednio:*

a) w klasie A - 500 zł

b) w klasie B, B+, C, C+, M - 1000 zł

c) w klasie N, N+ - 1500 zł

d) w klasie D, D+, R, V - 2000 zł

e) w klasie S, T. 2500 zł

(PANEK S.A. Panek, www.panek.eu; Regulamin Panek w zakresie najmu samochodów)

2.2.2. Postanowienia wzorców umów związane z ubezpieczeniem wynajmowanego samochodu

a. Postanowienia nakładające na najemcę obowiązek pokrycia szkód, których nie wyrównało ubezpieczenie wynajmującego

Prezes UOKiK zakwestionował także postanowienia wzorców umów nakładające na najemców samochodów obowiązek wypłacania swego rodzaju odszkodowań „zastępczych”, w przypadku gdy dany ubezpieczyciel odmówił wypłaty na rzecz

wynajmującego bądź obowiązek uzupełniania otrzymywanych przez wynajmujących odszkodowań z tytułu ubezpieczenia. Kwoty te mogły obciążyć najemców wynajmujących samochód, którzy w trakcie najmu ulegli wypadkowi lub innemu zdarzeniu, w związku z którym powstała możliwość ubiegania się przez wynajmującego o odszkodowanie. Stwierdzono, że tego rodzaju postanowienia znajdowały się we wzorcach umów 7 przedsiębiorców. Oceniając przedmiotowe postanowienia w kontekście klauzuli dobrych obyczajów, należy stwierdzić, iż w sposób drastyczny naruszają one równowagę kontraktową stron umowy wynajmu samochodu. Najemca z natury rzeczy nie ma wpływu na wszystkie okoliczności, w jakich mogą powstać uszkodzenia, czy też kradzież auta i przypisywanie mu pełnej odpowiedzialności, a w konsekwencji obowiązku wypłaty odszkodowania niejako w zastępstwie zakładu ubezpieczeniowego, gdy ten uznaje brak swojej odpowiedzialności, jest nadużyciem. Przedmiotowe postanowienia mogą być tym samym sprzeczne z regułami etycznymi uczciwego i lojalnego postępowania w obrocie gospodarczym. Stosowany przez wynajmujących swego rodzaju automatyzm uznania, iż w sytuacji gdy ubezpieczenie nie obejmuje danej szkody lub gdy ubezpieczyciel odmówił wypłaty odszkodowania, to szkodę powinien wyrównać najemca, prowadzi do uznania odpowiedzialności najemcy zupełnie w oderwaniu od okoliczności faktycznych. Nastąpić może więc nieuzasadnione rozszerzenie odpowiedzialności najemcy. Taka sytuacja prowadzi z kolei do rażącego naruszenia interesów ekonomicznych konsumenta. Przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą podejmuje związane z nią ryzyko. W przypadku kwestionowanych postanowień ryzyko to, związane choćby z celowym lub nieświadomym zaniedbaniem właściwego ubezpieczenia wynajmowanego auta, jest przerzucane na konsumentów, niezależnie od tego czy mieli oni wpływ, czy też nie na okoliczności, w których szkoda powstała.

Poniżej przykłady najbardziej charakterystycznych postanowień z omawianego zakresu, zakwestionowanych przez Prezesa UOKiK:

- *Jeżeli uszkodzenia nie mogą być z jakichkolwiek przyczyn zlikwidowane z ubezpieczenia to koszty przywrócenia auta do stanu pierwotnego pokrywa klient;*

(W. Tokarska Auto - Viva www.viva-auto.pl; Warunki wynajmu pojazdu)

- *Najemca jest odpowiedzialny finansowo za wszelkie uszkodzenia co do których ubezpieczyciel odmówi wypłaty odszkodowania a w szczególności (...);*

(City Rent Poznań Maciej Szkudlarski www.cityrent.com.pl ; Regulamin Wypożyczalni CITY RENT POZNAŃ)

- *W przypadku kradzieży pojazdu w trakcie trwania umowy najmu i odmowy wypłaty odszkodowania z Towarzystwa Ubezpieczeniowego najemca zobowiązuje się do pokrycia wartości samochodu wraz z wszelkimi kosztami pobocznymi związanymi z samochodem (spłata całkowita, leasingi itp.);*

(Justyna Stankiewicz Polandcars.com. www.polandcars.com; Warunki wynajmu)

- *Najemca oświadcza, że w pełni przyjmuje warunki ogólne Towarzystwa Ubezpieczeniowego, które Wynajmujący zawarł z tytułu OC i AC. W każdym przypadku odmowy wypłaty odszkodowania przez Towarzystwo Ubezpieczeniowe najemca pokrywa w pełnej wysokości wszystkie szkody, straty, uszkodzenia, zniszczenia, braki lub kradzież pojazdu podczas jego użytkowania. Dotyczy to również pokrycia udziału własnego przy szkodach AC.*

(Car Net Polska Sp. z o.o. www.carnet.pl; Regulamin Użytkowania Samochodów)

b. Postanowienia nakładające na najemcę obowiązek uczestniczenia w likwidacji szkody, do określonej kwoty

Do omawianej kategorii naruszeń klauzuli generalnej z art. 385¹ § 1 zaliczają się także postanowienia bezwarunkowo nakładające na najemcę obowiązek, w przypadku wypłaty odszkodowania z polisy ubezpieczeniowej na rzecz wynajmującego, uiszczenia opłaty w ryczałtowej wysokości. W odniesieniu do 3 badanych przedsiębiorców Prezes UOKiK zakwestionował stosowane przez nich postanowienia wzorców umów, zgodnie z którymi najemcy samochodów byli każdorazowo zobowiązani, w przypadku wystąpienia szkody, do uczestniczenia w jej likwidacji do wysokości określonej kwoty bądź wprost do granicy udziału własnego, zgodnie z polisą ubezpieczeniową wynajmującego. W takich warunkach nastąpić może nieuzasadnione rozszerzenie odpowiedzialności najemcy. Podobnie, jak to stwierdzono w punkcie poprzednim, ma miejsce nierównoprawne rozłożenie praw i obowiązków stron umowy najmu, mające na celu ograniczenie ryzyka przedsiębiorcy, prowadzącego działalność w postaci usług wynajmu samochodów. Wyłącznym uprawnieniem wynajmującego jest bowiem określenie wielkości udziału własnego w umowie ubezpieczeniowej, co z kolei ma wpływ na wielkość uiszczanej składki. W tym kontekście każdorazowe przerzucanie obciążenia z tytułu udziału własnego

na najemcę auta, w sytuacji gdy szkoda mogła powstać w okolicznościach, na które najemca nie miał żadnego wpływu, jest rażącym naruszeniem interesu konsumenta.

Poniżej przykłady najbardziej charakterystycznych postanowień z omawianego zakresu, zakwestionowanych przez Prezesa UOKiK:

- *Odpowiedzialność najemcy: Najemca zobowiązuje się pokryć koszty związane z likwidacją szkód powstałych w pojeździe bądź związanych z utratą pojazdu w wysokości: - 3000 zł + VAT w przypadku konieczności usunięcia szkód z polisy ubezpieczeniowej;*

(Maciej Nikolczuk Robert Kołakowski INTER - AUTO występujący pod nazwą handlową - INTER - AUTO www.interauto24.pl ; Ogólne warunki umowy najmu)

- *Udział własny w każdej szkodzie wynosi 3000 zł +, VAT;*

(Maciej Nikolczuk Robert Kołakowski INTER - AUTO występujący pod nazwą handlową - INTER - AUTO www.interauto24.pl; Ogólne warunki umowy najmu)

- *Z zastrzeżeniem pkt 9 odpowiedzialność finansowa (kara umowna) najemcy w szkodach o wartości powyżej 1500 zł lub kradzieży samochodu wynosi 1500 zł.;*

(Justyna Stankiewicz Polandcars.com. www.polandcars.com; Warunki wynajmu)

- *Najemca oświadcza, że w pełni przyjmuje warunki ogólne Towarzystwa Ubezpieczeniowego, które Wynajmujący zawarł z tytułu OC i AC. W każdym przypadku odmowy wypłaty odszkodowania przez Towarzystwo Ubezpieczeniowe najemca pokrywa w pełnej wysokości wszystkie szkody, straty, uszkodzenia, zniszczenia, braki lub kradzież pojazdu podczas jego użytkowania. Dotyczy to również pokrycia udziału własnego przy szkodach AC.*

(Car Net Polska Sp. z o.o. www.carnet.pl ; Regulamin Użytkowania Samochodów)

c. Postanowienia ustalające bezwarunkową odpowiedzialność najemcy w przypadku niewykupienia dodatkowego ubezpieczenia od wynajmującego

Prezes UOKiK zakwestionował także postanowienia wzorców umów nakładające na najemców samochodów pełną i bezwarunkową odpowiedzialność (np. „pokrycie wszelkich kosztów...”) za szkody lub kradzież pojazdu, o ile nie wykupią oni dodatkowych, oferowanych przez wynajmujących samochody, ubezpieczeń. Tego rodzaju postanowienia znalazły się we wzorcach umownych stosowanych przez 6 badanych przedsiębiorców. O ile oferowanie przez wynajmujących wyłącznie dodatkowej, rozszerzonej opcji ubezpieczeniowej miałoby charakter neutralny, to propozycja zawarcia takiego ubezpieczenia wraz z informacją, że w przypadku jego braku odpowiedzialność konsumenta będzie miała charakter praktycznie nieograniczony, może być nadużyciem i naruszać dobre obyczaje. Najemca otrzymuje w umowie najmu, zawartej w oparciu o badane wzorce czytelną informację o swojej bezwzględnej odpowiedzialności, każdorazowo w sytuacji niewykupienia dodatkowego ubezpieczenia. Najemca natomiast z natury rzeczy nie ma wpływu na wszystkie okoliczności, w jakich mogą powstać uszkodzenia auta lub jego kradzież i przypisywanie mu pełnej odpowiedzialności jest nadużyciem, które może prowadzić do naruszenia jego interesów. Nastąpić może nieuzasadnione rozszerzenie odpowiedzialności najemcy. Wynajmujący stosuje swoisty „szantaż” grożąc nieograniczoną odpowiedzialnością, o ile najemca nie wykupi u niego dodatkowych ubezpieczeń. W stosunkach z konsumentami szczególne znaczenie mają te oceny zachowań przedsiębiorców, w kontekście dobrych obyczajów, które odwołują się do takich wartości jak np. szacunek wobec osoby partnera, lojalność i rzetelność. W omawianym przypadku zakwestionowane postanowienia, wzbudzając obawę przed bezwarunkową odpowiedzialnością, mogą wpływać, w pożądanym przez wynajmującego kierunku, na decyzję konsumenta co do wykupienia dodatkowych ubezpieczeń, nie pozostawiając mu autonomii w zakresie tejże decyzji.

Poniżej przykłady najbardziej charakterystycznych postanowień z omawianego zakresu, zakwestionowanych przez Prezesa UOKiK:

- *Odmowa wykupienia oferowanych przez Budget ubezpieczeń (CDW) i (TP) oznacza przyjęcie przez Najemcę pełnej odpowiedzialności finansowej za szkody lub kradzież. Najemca zobowiązuje się do pokrycia wszelkich kosztów wskazanych przez Właściciela wynikających z uszkodzenia lub kradzieży pojazdu;*

(Car - Pol Leasing Sp. z o.o. nazwa handlowa: “Budget”; www.budget.pl ; Ogólne warunki wynajmu)

- *W przypadku uszkodzenia samochodu, jeśli klient nie wybrał opcji CDW, będzie on zobowiązany do zapłaty kwoty w wysokości wskazanej przez Avis;*

(„Jupol-Car” Spółka z o.o. Jupolcar Holding Dania Licencja: Avis Rent a Car-nazwa handlowa www.avis.pl ; Ogólne Warunki Najmu)

- *Ubezpieczenie pojazdu Auto - Casco (Collision Damage Waiver CDW, Theft Waiver - TW) Poprzez akceptację CDW i/lub TW na pierwszej stronie umowy najmu, Najemca zobowiązuje się do uiszczenia zapłaty zgodnie z aktualnie obowiązującym cennikiem. W przeciwnym razie Najemca przyjmuje na siebie odpowiedzialność finansową za wszelkie uszkodzenia pojazdu lub jego części, kradzież, pożar do wartości pojazdu.*

(Inter Best-97 Sp. z o.o. Europcar www.europcar.com.pl; Ogólne Warunki Wynajmu)

2.2.3. Postanowienia wzorców umów konstytuujące istotne dla najemcy warunki wykonywania umowy w sposób niedookreślony

a. Postanowienia stwarzające wynajmującemu dowolność co do sposobu wykonywania umowy najmu samochodu w zakresie opłat i odbioru auta

Do wskazanej kategorii postanowień zaliczają się takie, które wprowadzają możliwości obciążenia konsumenta dowolnie ustaloną, bez podania kryteriów, „opłatą karną” oraz formułujące uprawnienie wynajmującego do przejęcia auta w trakcie trwania najmu, w bliżej nieokreślonych okolicznościach. Postanowienia tego rodzaju stosowało 2 badanych przedsiębiorców. Brak przejrzystości stosowania opłat oraz swego rodzaju sankcji w postaci przedterminowego odbioru auta, może prowadzić do rażącego naruszenia interesów konsumenta. We wskazanych przypadkach naruszeniem standardów dobrych obyczajów są więc działania przedsiębiorców zmierzające, co wynika z treści kwestionowanych przez Prezesa UOKiK postanowień, do niedoinformowania czy też nierzetelnego informowania konsumentów, co do ich obowiązków i związanych z ich niewypełnieniem konsekwencji.

Poniżej charakterystyczne postanowienia z omawianego zakresu, zakwestionowane przez Prezesa UOKiK:

- *Za niezastosowanie się do któregokolwiek punktu niniejszego regulaminu Wypożyczalnia może orzec przepadek kaucji lub wg własnego uznania naliczyć opłatę karna w wysokości 1-20-krotności stawki dobowej za wynajmowany pojazd;*

(City Rent Poznań Maciej Szkudlarski www.cityrent.com.pl ; Regulamin Wypożyczalni CITY RENT POZNAŃ)

- *W uzasadnionych przypadkach wynajmujący może wejść w posiadanie pojazdu przed upływem końca wskazanego w umowie okresu wynajmu.*

(MyCar Autowypożyczalnia Kameleon sp. z o.o. www.mycar.poznan.pl; Regulamin wynajmu Pojazdu)

b. Postanowienia nie precyzujące ostatecznego sposobu ustalania kursu walut

Prezes UOKiK zakwestionował w analizowanych wzorcach umów wynajmu samochodów również postanowienia nieprecyzyjnie ustalające warunki przeliczania walut, istotne przy płatnościach w obcych walutach, dokonywanych przez konsumentów. W przypadku 4 badanych przedsiębiorców stwierdzono stosowanie postanowień, które informowały co prawda o sposobie przeliczania, ale informacje te były na tyle nieprecyzyjne, że najemca mógł pozostawać w niepewności co do ostatecznego wymiaru obciążających go opłat. Przedsiębiorca pozostawia sobie więc zbyt dużą dowolność w ustaleniu istotnej dla interesu konsumenta wielkości. Niedoinformowanie, czy też potencjalne wykorzystywanie niewiedzy konsumenta może skutkować naruszeniem jego interesów i spełnić przesłanki uznania, iż przedmiotowe postanowienia naruszają klauzulę generalną z art. 385¹ § k.c.

Poniżej przykłady najbardziej charakterystycznych postanowień z omawianego zakresu, zakwestionowanych przez Prezesa UOKiK:

- *Ceny i opłaty podane są w walucie EUR, która przeliczana jest na PLN wg bankowego kursu sprzedaży ważnego w dniu wynajmu i ogłoszonego przez Zarząd Inter Best-97 Sp. z o.o.;*

(Inter Best-97 Sp. z o.o. Europcar www.europcar.com.pl; Ogólne Warunki Wynajmu)

- Wynajmujący przyjmuje następujące waluty: PLN, EURO, USD liczone wg kursu skupu obowiązującego w dniu wpłaty;

(City Rent Poznań Maciej Szkudlarski www.cityrent.com.pl ; Regulamin Wypożyczalni CITY RENT POZNAŃ)

- W przypadku wyboru innej waluty niż PLN podana cena jest ceną orientacyjną.. W rozliczeniach stosujemy kurs skupu w kantorze np. Gant.

(Werwest - Globar s.c. Michał Werner, Matylda Pastusiak, nazwa handlowa Micar; www.micar.pl; Ogólne Warunki Najmu (O.W.N.) wypożyczalni samochodów „Michaels‘S Car Rental” (Micar) filia firmy Werwest Global s.c.)

c. Postanowienia nieprecyzyjne, zawierające zwroty niedookreślone

Przedsiębiorcy obowiązani są formułować treść swoich wzorców umownych jednoznacznie i w sposób zrozumiały (art. 385 § 2 k.c.). Ze względu na fakt, iż wzorce umów stosowane przez badanych przedsiębiorców mają charakter adhezyjny (przystąpienie przez konsumenta do umowy poprzez podpisanie jej w oparciu o przygotowany przez przedsiębiorcę wzorzec umowy), tryb zawierania tych umów pozbawiony jest elementu negocjacji. Konsument nie ma wpływu na brzmienie poszczególnych postanowień umowy podpisywanej zgodnie ze wzorcem przygotowanym przez przedsiębiorcę. Postanowienia te są mu narzucane przez profesjonalistę, dlatego ten ostatni powinien zapewnić ich przejrzystość. Zawierając umowę konsument powinien być dokładnie poinformowany o wynikających z niej prawach i obowiązkach -zarówno swoich, jak i przedsiębiorcy-kontrahenta. Brak tych informacji może skutkować tym, że konsument zgodzi się na warunki umowy, których obowiązywania (z uwagi na niejasność sformułowań) nie był w pełni świadomy w momencie jej zawierania, co wynika z przyznanego sobie przez przedsiębiorcę uprawnienia do dokonywania wiążącej interpretacji umowy.

Ponadto, niejednoznaczne, niezrozumiałe, czy nieostre postanowienia wzorców umownych mogą być różnie interpretowane przez profesjonalistę i konsumenta.

Przewaga kontraktowa pierwszego z nich stwarza zagrożenie, że będzie on dokonywał korzystnej dla siebie interpretacji budzących wątpliwości klauzul, z pokrzywdzeniem słabszej strony kontraktu- konsumenta. Każdy przejaw dyskryminacji słabszej strony umowy należy więc traktować jako naruszenie dobrych obyczajów. Co prawda, zgodnie z art. 385 § 2 zd. 2 k.c., w indywidualnych sporach pomiędzy przedsiębiorcą,

a konsumentem postanowienia niejednoznaczne tłumaczy się na korzyść konsumenta, jednakże zasady tej nie stosuje się w postępowaniu w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone (art. 385 § 2 zd. 3 k.c.), czyli w przypadku prowadzenia abstrakcyjnej oceny treści wzorców umownych. Tym samym klauzule niejednoznaczne, niezrozumiałe można w takim wypadku ocenić jako przyznające przedsiębiorcy uprawnienie do dokonywania wiążącej interpretacji umowy.

Treść postanowienia zakwestionowanego przez Prezesa UOKiK:

- *Najemca odpowiada materialnie za wszelkie szkody: uszkodzenia, braki, zniszczenia lub kradzież pojazdu albo jego części. które nie są objęte ubezpieczeniem AC zawartym przez Wynajmującego (ogólne warunki AC PZU, InterRisk dostępne w biurze Car Net Polska) powstałe z powodów takich jak: prowadzenie pojazdu bez wymaganych uprawnień lub pod wpływem alkoholu oraz innych niedozwolonych środków i inne. Najemca odpowiada także za szkody do wysokości 600 PLN, zgubienie lub kradzież dowodu rejestracyjnego, kluczyków, brak zamknięcia blokady skrzyni biegów i inne.*

(Car Net Polska Sp. z o.o. www.carnet.pl; Regulamin Użytkowania Samochodów)

W ocenie Prezesa UOKiK, przesłanki uprawniające wynajmującego przedsiębiorcę do nakładania na najemcę odpowiedzialności materialnej z tytułu jednostronnie ustalonych i nie znanych konsumentowi w momencie zawierania umowy najmu zdarzeń, stanowić może niedozwolone postanowienie umowne. Konsument wskutek okoliczności, dowolnie uznanych przez przedsiębiorcę za dające podstawy do obciążenia najemcy odpowiedzialnością materialną, pozostaje w okresie realizacji umowy najmu w niepewności, co do tego czy umowę wykonuje należycie i w którym momencie jej wykonywania może się spotkać z zarzutem niewłaściwego działania, uprawniającego przedsiębiorcę do nałożenia na niego odpowiedzialności materialnej z tytułu zaistnienia tych nieznanych mu wcześniej zdarzeń. Nieprecyzyjne sformułowania zawarte w analizowanym wzorcu umownym powodować mogą w tym zakresie dowolną interpretację postanowień umowy przez przedsiębiorcę. Ze względu na fakt, że jest to uprawnienie przyznane tylko jednej stronie takiej umowy, zaburzać może to równoprawność stron tej umowy, co w konsekwencji stanowić może działanie sprzeczne z dobrymi obyczajami.

2.2.4. Postanowienia wzorców umów nakładające na konsumenta obowiązek udzielenia blankietowej zgody na płatności drogą elektroniczną

Do wskazanej kategorii postanowień zaliczają się takie, które wprowadzają możliwości obciążenia konsumenta w drodze płatności z karty kredytowej i podobnych instrumentów bez jego obecności oraz w przypadku braku jego podpisu na protokole odbioru auta. To daleko idące uprawnienie wynajmującego, nie znajdujące odpowiednika po stronie najemcy. Zakwestionowane postanowienie może naruszać dobre obyczaje poprzez możliwość obciążenia najemcy kosztami przez niego nieuznanymi, powstałymi w okolicznościach na które najemca nie miał wpływu. Wymagana jest bowiem blankietowa zgoda na obciążenia karty konsumenta, co może naruszać jego interesy.

Poniżej postanowienia z omawianego zakresu, zakwestionowane przez Prezesa UOKiK:

- *Najemca wyraża zgodę na rozliczanie powyższej umowy najmu z kart kredytowych , kart płatniczych, lub innych form płatności. Wyraża również zgodę na dokonywanie powyższych operacji finansowych w przypadku braku podpisu najemcy na protokole zdawczo - odbiorczym umowy;*

(Maciej Nikolczuk Robert Kołakowski INTER - AUTO występujący pod nazwą handlową - INTER - AUTO www.interauto24.pl; Ogólne warunki umowy najmu)

- *Dzierżawca wyraża zgodę na obciążenie karty kredytowej podanej w tej lub wcześniejszych umowach z tytułu należności wynikających z niniejszej umowy.*

(Jacek Jankowski LUPUS www.e-lupus.pl ; Wzór umowy dzierżawy samochodu)

2.2.5. Inne postanowienia wzorców umów mogące naruszać dobre obyczaje w stosunkach z konsumentami /pozostałe/

Do ostatniej kategorii naruszeń klauzuli generalnej z art. 385¹ § 1 zaliczają się postanowienia, które nie zostały przyporządkowane do punktów 1.1. - 1.4. Regulują one

zróżnicowaną materię umów wynajmu samochodów, każde z tych postanowień znalazło się we wzorze tylko jednego przedsiębiorcy, ale są one na tyle charakterystyczne i zarazem drastyczne, że było zasadne ich ujęcie w niniejszym Raporcie. Cechą wspólną omawianych postanowień może być naruszenie dobrych obyczajów przez przedsiębiorców wynajmujących auta poprzez nierównomierne rozłożenie praw i obowiązków partnerów umowy, co może skutkować rażącym naruszeniem interesów konsumentów.

Najemca z natury rzeczy nie ma wpływu na wszystkie okoliczności (uszkodzenia, kradzież), w jakich zaistnieje brak zwrotu auta, a wynajmujący przewiduje w takim przypadku utratę wcześniej wpłaconej kaucji.

Zakwestionowane postanowienie brzmi następująco:

- *W przypadku nie zwrócenia wydzierżawionego auta kaucja całkowicie przepada.*

(Jacek Jankowski LUPUS www.e-lupus.pl ; Wzór umowy dzierżawy samochodu)

Inne postanowienie z kolei nakłada na najemcę obowiązek zapłaty każdorazowo, otrzymywanych w trakcie trwania najmu mandatów i opłat. Najemca z natury rzeczy nie ma natomiast wpływu na wszystkie okoliczności, w związku z jakimi nakładany jest mandat. Odpowiedzialność w takim przypadku może spoczywać na wynajmującym, który odpowiednio nie przygotował auta. Przedmiotowe postanowienie może być nadużyciem, które może prowadzić do naruszenia interesów konsumenta. Nastąpić może nieuzasadnione rozszerzenie odpowiedzialności najemcy.

Zakwestionowane postanowienie brzmi następująco:

- *Najemca zobowiązuje się do pokrycia wszelkich mandatów, opłat itp. otrzymanych przez najemcę i/lub kierowcę. Najemca ponosi pełną i całkowitą odpowiedzialność do dnia ich uiszczenia.*

(Maciej Nikolczuk Robert Kołakowski INTER - AUTO występujący pod nazwą handlową - INTER - AUTO www.interauto24.pl; Ogólne warunki umowy najmu)

Szczególnie drastycznym przypadkiem jest postanowienie nakładające na najemcę obowiązek dokonania pewnych formalności, a w przypadku ich niedokonania, czego przyczyna może pozostawać poza kontrolą najemcy, przewidujące automatyczny skutek w postaci przyznania się najemcy do popełnienia przestępstwa. Wynajmujący formułuje

tym samym nieuprawnione domniemanie, iż w wypadku niedopełnienia formalności przez najemcę (niezależnie od okoliczności) przyznaje się on do kradzieży pojazdu.

Zakwestionowane postanowienie brzmi następująco:

- *W przypadku kradzieży pojazdu najemca zobowiązany jest do natychmiastowego powiadomienia wypożyczalni „ASTRA” telefonicznie lub osobiście oraz natychmiastowego zwrotu dokumentów, kluczyków od wypożyczonego pojazdu. W przypadku nie wypełnienia wyżej wymienionych czynności najemca jednoznacznie przyznaje się do popełnionej kradzieży pojazdu.*

(Pawlak Witold „Astra” Wypożyczalnia samochodów” www.astra-car.pl; Warunki Umowy Najmu samochodu)

2.3. Postanowienia wzorców umów wynajmu samochodów mogące naruszać art. 385³ k.c.

Przepis art. 385³ k.c. zawiera regułę interpretacyjną, która nakazuje w razie wątpliwości uznawać za niedozwolone postanowienia umowne odpowiadające 23 klauzulom wymienionym w tym przepisie. Są to zwłaszcza klauzule ograniczające bądź wyłączające odpowiedzialność stron, klauzule przekazujące jednej ze stron kontrolę nad treścią postanowień i wykonaniem umowy.

Jest to lista postanowień, które w zależności od oceny dokonanej na podstawie klauzuli generalnej art. 385¹ k.c. mogą okazać się niedozwolonymi postanowieniami umownymi, gdy przemawia za tym potrzeba ochrony interesów konsumentów.

W stosunkach z konsumentami szczególne znaczenie mają te oceny zachowań podmiotów w świetle dobrych obyczajów, o których mowa w art. 385¹k.c., które odwołują się do takich wartości jak np.: uczciwość, zaufanie, rzetelność i fachowość. Im powinny odpowiadać zachowania stron umowy. Postanowienia umów, które kształtują prawa i obowiązki konsumenta, nie pozwalając na realizację wymienionych wyżej wartości, mogą być uznawane za sprzeczne z dobrymi obyczajami. Tak w szczególności kwalifikowane mogą być wszelkie postanowienia, które zmierzają do naruszenia równorzędności stron umowy, nierównomiernie rozkładając uprawnienia i obowiązki między stronami umowy. Właśnie brak równowagi kontraktowej jest najczęściej wskazywanym przejawem

naruszenia dobrych obyczajów i drogą zastosowania niekorzystnych dla konsumentów klauzul umownych.

Poniżej zostaną omówione te postanowienia, które występują najczęściej w badanych wzorcach umownych lub te, które są szczególnie dotkliwe dla konsumentów. Treść tych klauzul budzi zastrzeżenia Prezesa UOKiK w oparciu o postanowienia wymienione w art. 385³ pkt 1-23 k.c. z uwzględnieniem zasad klauzuli generalnej z art. 385¹ k.c. tj. naruszenia dobrych obyczajów.

2.3.1. Postanowienia wyłączające lub ograniczające odpowiedzialność wynajmujących za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy

Zawierane przez przedsiębiorców z konsumentami umowy najmu samochodów osobowych obligują przedsiębiorcę do spełnienia na rzecz konsumenta określonego świadczenia polegającego na udostępnieniu mu do użytkowania w umówionym czasie samochodu osobowego, a konsumenta do zapłaty za możliwość korzystania z tego samochodu w okresie umowy najmu.

Tym samym zawarcie we wzorcach umownych stosowanych wobec konsumentów klauzul wyłączających lub ograniczających odpowiedzialność przedsiębiorcy z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania tego zobowiązania w stosunku do najemcy stanowić może niedozwolone postanowienia umowne, o których mowa w art. 385³ pkt 2 k.c.

W niniejszym badaniu ustalono, że 10 badanych przedsiębiorców zawarło we wzorcach umownych postanowienia, które wyłączają lub ograniczają ich odpowiedzialność wobec konsumentów z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy najmu.

Przykłady postanowień zakwestionowanych przez Prezesa UOKiK:

- *Wynajmujący nie ponosi odpowiedzialności za szkody pośrednie, następce i wynikowe i za utracone korzyści;*

(PANEK S.A.- Panek, Regulamin)

- *Wynajmujący nie ponosi żadnych kosztów ubocznych związanych z awarią samochodu (powrotny przyjazd, hotel. Straty zarobkowe (...));*

(Car Net Polska Sp. z o.o., Regulamin Użytkowania Samochodów)

- *Wynajmujący nie ponosi żadnej odpowiedzialności z tytułu jakichkolwiek strat poniesionych przez Najemcę wynikłych z użytkowania systemu nawigacji GPS;*

(Orbis Transport Sp. z o.o, Hertz ® [www. Hertz.com.pl](http://www.Hertz.com.pl), Załącznik do Umowy Najmu)

- *Wszelkie reklamacje dotyczące stanu technicznego pojazdu należy zgłaszać Europcar w chwili wynajmu.*

(Inter Best-97 Sp. z o.o. Europcar www.europcar.com.pl; Ogólne Warunki Wynajmu)

Z treści tych postanowień wynika, że konsument pozbawiony jest możliwości zgłaszania jakichkolwiek roszczeń w stosunku do przedsiębiorcy, będących wynikiem wydania mu samochodu i jego wyposażenia w wadliwym stanie technicznym lub z tytułu wad, które ujawnią w okresie najmu, uniemożliwiając prawidłową realizację umowy przez najemcę.

W ocenie Prezesa UOKiK klauzule o treści wskazanej wyżej mogą stanowić niedozwolone postanowienia umowne, gdyż w wyniku ich stosowania następuje naruszenie dobrych obyczajów poprzez wyłączenie odpowiedzialności jednej ze stron umowy - wynajmującego jako strony zdecydowanie silniejszej, profesjonalisty, lub ograniczenie jego odpowiedzialności z tytułu zajścia okoliczności, za które wynajmujący powinien być odpowiedzialny. Odpowiedzialność ta wynika z faktu, że wynajmujący jako profesjonalista powinien dokładnie znać i sprawdzić stan techniczny wypożyczanego konsumentowi samochodu i wyposażenia, a jeżeli przedmioty te ulegną w okresie trwania umowy najmu awarii uniemożliwiającej prawidłową realizację zawartej umowy, wynajmujący powinien usunąć awarię na swój koszt lub zwrócić konsumentowi część opłaty za czas nierealizowania umowy najmu z przyczyn od niego niezależnych.

W ocenie Prezesa UOKiK przedsiębiorca nie powinien z góry wyłączyć, co do zasady, swojej odpowiedzialności odszkodowawczej z tytułu strat poniesionych przez konsumenta wskutek niemożności korzystania z wynajętego samochodu lub jego wyposażenia.

Tym samym takie ograniczenia jak opisane wyżej mogą naruszać interesy konsumentów i mogą zostać uznane za niedozwolone postanowienia umowne, sprzeczne z dobrymi obyczajami.

2.3.2. Postanowienia przewidujące oliczności, z którymi konsument nie miał możliwości zapoznać się przed zawarciem umowy

Prezes UOKiK powziął również wątpliwości odnośnie klauzuli stosowanej przez przedsiębiorcę odwołującej się do innych postanowień, z którymi konsument nie miał możliwości zapoznać się przed zawarciem umowy.

Treść postanowienia zakwestionowanego przez Prezesa UOKiK:

- *Samochód posiada pełny zakres ubezpieczenia OC (TPW), AC (CDW 1000 PLN, TW 1000PLN) zwalniające (z zastrzeżeniem postanowień dot. kary umownej oraz opłaty w związku ze zdarzeniem) Najemcę (osobę kierującą pojazdem) od odpowiedzialności w przypadku kolizji i kradzieży z wyjątkiem:*

(...)

k. innych szczególnych przypadków wynikających z ogólnych warunków umów ubezpieczeniowych lub polis.

(Express Spółka Akcyjna - Express; Regulamin Wypożyczalni Samochodów Express S.A.)

Zwrócić należy uwagę, iż przedsiębiorca zgodnie z treścią zacytowanego postanowienia przyznał sobie uprawnienie do nałożenia na najemcę odpowiedzialności w przypadku kolizji i kradzieży wynajętego samochodu w oparciu o **inne szczególne przypadki zawarte w umowach ubezpieczeniowych i polisach**. Te szczególne przypadki mogą nie być znane najemcy w momencie podpisywania umowy o najem samochodu.

Wynajmujący w żaden sposób nie dookreślił, co należy rozumieć pod tym pojęciem, wprowadzając, zdaniem Prezesa UOKiK, możliwość stwierdzenia zaistnienia nieznanych konsumentowi przypadków wynikających z umów ubezpieczenia i polis, skutkujących ponoszeniem przez najemcę odpowiedzialności materialnej za kradzież i kolizję najmowanego pojazdu.

W opinii Prezesa Urzędu, tak sformułowane postanowienie, przy jednoczesnym braku wskazania o jakie warunki umów ubezpieczenia i polis chodzi, stanowić może niedozwolone postanowienie umowne w rozumieniu art. 385³ pkt 4 k.c. w związku z 385¹ § 1 k.c.

2.3.3. Postanowienia wyłączające obowiązek zwrotu konsumentowi uiszczonej zapłaty za wynajem samochodu w przypadku wcześniejszego zakończenia umowy najmu

W ocenie Prezesa UOKiK sprzeczne z zasadą ekwiwalentności uprawnień i obowiązków ciążących na stronach umowy może być zastrzeżenie w umowie zawieranej z konsumentem prawa do niezwracania części uiszczonej zapłaty za świadczenie w sytuacji, gdy konsument podejmie decyzję o rezygnacji z kontynuowania umowy. W takim przypadku na przedsiębiorcy powinien ciążyć obowiązek zwrotu konsumentowi tej części świadczenia, która przypada na czas od momentu rezygnacji z umowy do czasu jej zakończenia. Zgodnie bowiem z treścią art. 385³ pkt 12 k.c. w razie wątpliwości uważa się, że niedozwolonymi postanowieniami umownymi są te, które wyłączają obowiązek zwrotu konsumentowi uiszczonej zapłaty za świadczenie niespełnione w całości lub części, jeżeli konsument zrezygnuje z zawarcia umowy lub z jej wykonania.

W niniejszym badaniu ustalono, że 3 przedsiębiorców zawarło we wzorcach umownych postanowienia, które wyłączają obowiązek zwrotu konsumentowi uiszczonej zapłaty za świadczenie niespełnione w całości lub części, jeżeli konsument zrezygnuje z zawarcia umowy lub z jej wykonania.

Przykłady postanowień zakwestionowanych przez Prezesa UOKiK:

- *Oплата за wynajem i оплаты dodatkowe не są zwracane w przypadku wcześniejszego zwrotu samochodu;*

(PANEK S.A. - Panek, Regulamin)

- *W przypadku skrócenia czasu najmu przez najemcę z winy najemcy, pozostała część wynajmu dopłaconych i wykupionych nie podlega zwrotowi;*

(Maciej Nikolczuk Robert Kołakowski INTER - AUTO występujący pod nazwą handlową - INTER - AUTO; www.interauto24.pl; Ulotka CDW, TP, SCOV podstawowe warunki stanowiące integralną część Standardowych Warunków Najmu)

- *W przypadku zwrotu pojazdu przed terminem wygaśnięcia umowy wypożyczalnia nie zwraca różnicy wynikającej z faktycznego okresu najmu.*

(City Rent Poznań Maciej Szkudlarski www.cityrent.com.pl ; Regulamin Wypożyczalni CITY RENT POZNAŃ)

- *W przypadku wcześniejszego zwrotu samochodu pobiera się 50% opłaty, w stosunku do nie wykorzystanych dób.*

(Pawlak Witold „Astra” Wypożyczalnia samochodów” www.astra-car.pl; Warunki Umowy Najmu samochodu)

Z treści wskazanych wyżej postanowień wynika, że wynajmujący wyłącza obowiązek zwrotu najemcy części opłaty uiszczonej za najem w przypadku skrócenia przez konsumenta czasu trwania tej umowy. Jest to w tym przypadku kwota jaką przedsiębiorca otrzymał, ale której już nie odpowiada w całości świadczenie z jego strony. Może zatem dojść do uzyskania przez wynajmującego nieuzasadnionych korzyści kosztem najemcy-konsumenta.

Tym samym treść tych klauzul może naruszać dobre obyczaje, gdyż nieuczciwym jest przysporzenie jednej, silniejszej stronie umowy korzyści finansowych bez odpowiadającym im nakładów na ich uzyskanie. Zwrócony przed terminem samochód wynajmujący może pozostawić do dyspozycji kolejnego najemcy i z tego tytułu uzyskać należną mu zapłatę. Nie powinien natomiast pobierać takiego wynagrodzenia w podwójnej wysokości.

Tym samym klauzule o treści wskazanej wyżej mogą naruszać dobre obyczaje.

Zastrzec należy, że Prezes UOKiK nie kwestionuje zasady, zgodnie z którą konsument musi ponieść pewne koszty, gdy przedsiębiorca już wykonał na jego rzecz określoną część świadczenia. Każdorazowo należy zatem uwzględnić specyfikę umów o świadczenie usług, a w szczególności fakt, czy będzie możliwość wyliczenia przez przedsiębiorcę wielkości faktycznie poniesionych kosztów do momentu odstąpienia przez konsumenta od umowy i czy takie uprawnienie przysługuje także konsumentowi w stosunku do przedsiębiorcy, który także może od umowy odstąpić.

2.3.4. Postanowienia, które uzależniają odpowiedzialność wynajmującego od spełnienia przez najemcę nadmiernie uciążliwych formalności

Określanie przez przedsiębiorcę w umowie zawieranej z konsumentem zbyt wielu rygorów może utrudniać temu ostatniemu dochodzenie roszczeń, czy nawet skłaniać konsumentów do rezygnacji z dochodzenia należnych im praw.

Uzależnienie odpowiedzialności kontrahenta konsumenta od spełnienia przez konsumenta nadmiernie uciążliwych formalności może nie mieć oparcia w obowiązujących przepisach prawa. Postanowienia takie mogą zostać uznane za odpowiadające treści art. 385³ pkt 21 k.c., na mocy którego uznaje się za niedozwolone postanowienia takie, które uzależniają odpowiedzialność przedsiębiorcy od wykonania zobowiązania przez osoby, za pośrednictwem których zawiera on umowę lub przy pomocy których wykonuje swe zobowiązanie wobec konsumenta, **albo uzależnia tę odpowiedzialność od spełnienia przez konsumenta nadmiernie uciążliwych formalności.**

W niniejszym badaniu ustalono, że 2 przedsiębiorców zawarło we wzorcach umownych postanowienia, które uzależniają odpowiedzialność wynajmującego od spełnienia przez najemcę nadmiernie uciążliwych formalności.

Przykłady postanowień zakwestionowanych przez Prezesa UOKiK:

- *W przypadku wykupienia przez Najemcę/Użytkownika opcji CDW i kolizji drogowej powstałej nie z jego winy, Najemca/użytkownik zobowiązany jest do przedstawienia raportu Policji oraz oświadczenia kierowcy drugiego samochodu uczestniczącego w kolizji drogowej o winie wraz z informacją o numerze polisy ubezpieczeniowej, z której może zostać uzyskane odszkodowanie. Rekomendujemy przedstawienie przez Najemcę/użytkownika kopii polisy ubezpieczeniowej sprawcy wypadku;*

(Orbis Transport Sp. z o.o, Hertz ® [www. Hertz.com.pl](http://www.Hertz.com.pl); Standardowe Warunki Najmu)

- *Najemca powinien uzyskać **wszystkie dane dotyczące uczestników i świadków wypadku** w celu sporządzenia wymienionego meldunku oraz (...).*

(Orbis Transport Sp. z o.o, Hertz ® [www. Hertz.com.pl](http://www.Hertz.com.pl); Standardowe Warunki Najmu)

W ocenie Prezesa UOKiK nałożenie na najemcę obowiązków, o których mowa wyżej w przypadku, gdy jest on zobowiązany do wezwania na miejsce wypadku policji stanowi niczym nie uzasadnione żądanie. Wypełnienie tych formalności może nastręczać najemcy duże trudności, a w przypadku żądania przedstawienia oświadczenia kierowcy drugiego samochodu uczestniczącego w kolizji drogowej o winie wraz z informacją o numerze jego polisy ubezpieczeniowej, czy uzyskanie wszystkich danych dotyczących uczestników i świadków wypadku może okazać się niewykonalne. W związku z tym najemca nie wykonując tych uciążliwych formalności naraża się na zarzut wynajmującego w postaci niewłaściwej realizacji umowy najmu.

W związku z tym, że okoliczności zdarzenia są dokumentowane przez powołany do tego organ -policję, takie obowiązki nie powinny być nakładane na najemcę.

Tym samym zakwestionowane postanowienia mogą zostać uznane za odpowiadające treści art. 385³ pkt 21 k.c. i mogą naruszać dobre obyczaje wobec ich uciążliwości i braku podstaw do ich nałożenia na najemcę.

2.4. Postanowienia wzorców umów wynajmu samochodów, które mogą być tożsame z klauzulami wpisanymi do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, że przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu usług wynajmu samochodów osobowych dla konsumentów stosują w wykorzystywanych przez nich w obrocie z konsumentami wzorcach klauzule, które są wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art.479⁴⁵ k.p.c.

Działania takie są bezprawne, o czym przesądza rozszerzona skuteczność wyroku w sprawie o uznanie postanowień umownych za niedozwolone -art. 479⁴³ k.p.c.

Rozszerzona skuteczność wyroku oznacza, że od momentu wpisania do rejestru klauzuli uznanej przez sąd za niedozwolone postanowienie umowne, klauzula ta staje się samodzielnie funkcjonującą zasadą, której wykorzystywanie w obrocie z konsumentami jest zakazane również przez innych przedsiębiorców niż ci, których działania były podstawą wpisania danego postanowienia do rejestru klauzul niedozwolonych. Co więcej, jak wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 13 lipca 2006 r., sygn. akt III SZP 3/06, *stosowanie postanowień wzorców umowy o treści tożsamej z treścią postanowień*

uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do rejestru, o którym mowa w art.479⁴⁵ k.p.c. może być uznane również w stosunku do innego przedsiębiorcy za działanie bezprawne, polegające na naruszeniu zbiorowych interesów konsumentów.

Analiza wzorców umów dokonana w ramach przeprowadzonego badania wykazała, że w pojedynczych przypadkach przedsiębiorcy wypożyczający samochody osobowe konsumentom stosują postanowienia tożsame z niedozwolonymi postanowieniami wpisanymi do rejestru, o którym mowa w art.479⁴⁵ k.p.c.

2.4.1. Postanowienia zastrzegające na rzecz wynajmującego prawo do zatrzymania zaliczki na wypadek rezygnacji przez najemcę z zawarcia lub wykonania umowy

Przykładem takiego postanowienia zakwestionowanego przez Prezesa UOKiK jest :

- *W przypadku odwołania rezerwacji wpłacona zaliczka przepada w całości.*

(Maciej Nikolczuk Robert Kołakowski INTER - AUTO występujący pod nazwą handlową - INTER - AUTO www.interauto24.pl ; Ogólne warunki umowy najmu)

Postanowienie to jest tożsame z postanowieniem wpisanym do rejestru pod nr 938 na mocy wyroku SOKiK z dnia 9 lutego 2005 roku sygn. akt XVII AmC 112/04 o treści: „*W przypadku odstąpienia nabywcy od warunków umowy zaliczka nie podlega zwrotowi*”.

Jak stwierdził SOKiK w uzasadnieniu w/w wyroku oceniane postanowienie „*.....nakłada wyłącznie na konsumenta obowiązek zapłaty ustalonej sumy na wypadek rezygnacji z zawarcia lub wykonania umowy sam będąc zwolnionym z wykonania umowy. W stosowanych wzorcach brak zapisu, który nakładałaby również na kontrahenta konsumenta obowiązek zapłaty odstępnego*”. Oznacza to przyznanie prawa do pobrania odstępnego tylko przez przedsiębiorcę, co jest odzwierciedleniem klauzuli abuzywnej przytoczonej w art. 385³ pkt 16 k.c. Z przepisu tego wynika, że w razie wątpliwości niedozwolonym postanowieniem umownym jest postanowienie, które nakłada wyłącznie na konsumenta obowiązek zapłaty ustalonej sumy na wypadek rezygnacji z zawarcia lub wykonania umowy. Dodatkowo, kwestionowana klauzula, poprzez zastrzeżenie braku

zwrotu zaliczki może prowadzić do ograniczenia konsumentom prawa do odstąpienia od umowy.

Stąd przytoczone wyżej postanowienie stosowane przez badanych przedsiębiorców uznać należy za tożsame z niedozwolonym postanowieniem wpisanym do rejestru z uwagi na to, że skutkuje, tak jak w przypadku w/w klauzuli abuzywnej, rażącą nierównością stron umowy, co powodować może stratę po stronie konsumenta, co z kolei narusza dobre obyczaje i rażąco godzi w jego interesy.

Dodatkowo, w ocenie Prezesa UOKiK wskazać należy iż prawo do zatrzymania przez przedsiębiorcę zaliczki na wypadek rezygnacji przez konsumenta z zawarcia lub wykonania umowy bez względu na okoliczności tego odstąpienia może stanowić niedozwoloną klauzulę umowną w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c., gdyż w sytuacji, gdy rezygnacja konsumenta z zawarcia lub wykonania umowy wynika z okoliczności za które konsument nie ponosi odpowiedzialności, nie powinien on tracić wpłaconej zaliczki. Zatem każdy przypadek winien być traktowany indywidualnie.

2.4.2. Postanowienia dotyczące określenia ceny lub opłat dodatkowych

Przykładem postanowienia zakwestionowanego przez Prezesa UOKiK jest :

- *Powyższe ceny są umowne, w razie niezapłacenia w terminie naliczymy opłatę 50 zł netto za Wezwanie.*

(Jacek Jankowski LUPUS www.e-lupus.pl; Umowa dzierżawy samochodu)

Postanowienie to jest tożsame z postanowieniem wpisanym do Rejestru niedozwolonych postanowień umownych pod nr 978 na podstawie wyroku SOKiK z dnia 9 października 2006 roku sygn. akt. XVII AmC 101/05 o treści: „*Opłaty dodatkowe, które ponosi Zleceniodawca(...)- za przyznanie okresu karencji w spłacie rat na 1 miesiąc - 50 zł- za przyznanie okresu karencji w spłacie rat na 2 miesiące - 100 zł, za wysłanie upomniani za zwłokę w spłacie raty -20 zł- za wysłanie wezwania do zapłaty raty- 30 PLN , za wysłanie wezwania do zapłaty -50 PLN- za wizytę windykatorów w związku brakiem spłaty 2 rat- 100 PLN- (...) za telegram informujący o zadłużeniu przeterminowanym - 30 PLN- za monit telefoniczny - 20 PLN.(...)*”.

Tożsamość postanowienia ocenianego przez Prezesa UOKiK i postanowienia wpisanego do rejestru zachodzi w zakresie zamieszczenia we wzorcu obowiązku uiszczenia przez konsumenta opłaty dodatkowej tj. z tytułu wysłania Wezwania do zapłaty w wysokości 50 zł.

Uzasadniając w/w wyrok SOKiK stwierdził, iż niedozwolonymi postanowieniami umownymi są w szczególności te postanowienia, które zawierają obowiązek uiszczenia opłat za poszczególne czynności windykacyjne w wysokości rażąco wygórowanej, co jest sprzeczne z dobrymi obyczajami oraz rażąco narusza interesy konsumenta. Wypełnia to treść klauzuli abuzywnej wskazanej w art. 385³ pkt 17 k.c., która stanowi, że w razie wątpliwości za niedozwolone postanowienia umowne uznaje się w szczególności te, które nakładają na konsumenta, który nie wykonał zobowiązania lub odstąpił od umowy, obowiązek zapłaty rażąco wygórowanej kary umownej lub odstępnego. Skutkiem takiej oceny Sądu było uznanie powyżej klauzuli za niedozwoloną i stwierdzenie, iż nie wywołuje on skutków prawnych w obrocie z konsumentami.

W świetle powyższego, oceniane przez Prezesa UOKiK postanowienie w ramach kontroli wzorców umownych, z uwagi na naruszenie dobrego obyczaju oraz rażące naruszenie interesów konsumentów jest tożsame z postanowieniem wpisanym do rejestru niedozwolonych postanowień umownych.

2.4.3. Postanowienia dotyczące danych osobowych konsumentów

Przeprowadzona w ramach kontroli analiza wzorców umownych wykazała, że 4 z badanych przedsiębiorców stosuje postanowienia, które są tożsame z postanowieniami zamieszczonymi w rejestrze niedozwolonych postanowień umownych, dotyczących wyrażenia przez konsumenta zgody na wykorzystywanie przez administratorów ich danych osobowych dla celów innych niż związane z wykonywaniem umowy. Postanowienia takie stanowią niedozwolone klauzule abuzywne w rozumieniu art. 385¹ §1 k.c.

Przykładem postanowień zakwestionowanych przez Prezesa UOKiK są:

- *Najemca potwierdza, że podane do Umowy dane są prawdziwe, wyraża zgodę na ich umieszczenie w bazie danych Wynajmującego, który będzie ich Administratorem, na ich przekazywanie osobom trzecim (w tym za granicę), a także na ich przetwarzanie*

zgodnie z ustawą z dnia 29.08.1997r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. Nr 133 poz. 883) w celu realizacji Umowy, zabezpieczenia finansowego transakcji oraz w celach marketingowych;

(EURORENT Sp. z o.o. operator licencji „Sixt” www.sixt.pl; Standardowe warunki najmu)

- *Najemca wyraża zgodę na przetwarzanie jego danych osobowych zawartych w umowie, w celach marketingowo - reklamowych, a także do przetwarzania danych osobom trzecim, w szczególności do celów ubezpieczenia, zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych;*

(Maciej Nikolczuk Robert Kołakowski INTER - AUTO występujący pod nazwą handlową - INTER - AUTO www.interauto24.pl ; Ogólne warunki umowy najmu)

- *Najemca uznaje, że dane personalne podane w niniejszej umowie będą przetwarzane automatycznie. Najemca wyraża zgodę, by dane te były przekazywane osobom trzecim szczególnie do celów zabezpieczenia kredytowego i/lub ubezpieczenia.*

(Inter Best-97 Sp. z o.o., Europcar, www.europcar.com.pl; Ogólne Warunki Wynajmu)

Postanowienia te mogą być, w ocenie Prezesa UOKiK, tożsame z postanowieniem wpisanym do rejestru niedozwolonych postanowień umownych pod nr 880 na podstawie wyroku SOKiK z dnia 20 września 2006 roku sygn. akt. XVII AmC 9/06 o treści: „*Równocześnie Uczestnik gremium wyraża zgodę na przetwarzanie i przekazywanie swoich danych osobowych innym instytucjom. Dane osobowe podawane są dobrowolnie, jednak są niezbędne do zawarcia umowy*”.

W uzasadnieniu w/w wyroku SOKiK zakwestionował taką konstrukcję wzorca umownego, gdzie zgoda konsumenta na wykorzystywanie przez administratora jego danych osobowych w celach nie związanych z wykonaniem umowy, jest nierozdzielnie związana z wyrażeniem zgody przez konsumenta na przetwarzanie jego danych osobowych w celu realizacji zawartej umowy. Przy takiej konstrukcji wzorca konsument pozbawiony jest możliwości podjęcia rzeczywistej decyzji w zakresie przekazywania danych osobowych w celach innych niż związane z realizacją umowy, gdyż podpis konsumenta złożony pod treścią umowy jest traktowany jako jednoznaczny ze złożeniem oświadczenia woli dotyczącego zgody konsumenta na przekazywanie jego danych osobowych osobom trzecim, nie będących stroną stosunku cywilnoprawnego ani też nie uczestniczących w wykonaniu zobowiązania. W ocenie Sądu powyższe postanowienie kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy.

Przeprowadzona analiza wykazała, że w ten sam sposób naruszone są uprawnienia konsumentów w w/w zakwestionowanych postanowieniach. W ocenie Prezesa UOKiK jest oczywiste, że przedsiębiorca musi mieć zagwarantowane prawo do gromadzenia i przetwarzania danych osobowych konsumenta w zakresie niezbędnym do wykonania umowy. Należy jednak odróżnić działalność przedsiębiorcy prowadzącą do realizacji umowy od innej jego działalności np. marketingowej. Dlatego przedsiębiorcy nie mogą wymuszać na konsumentach ich zgody na przekazywanie danych osobowych dla celów nie związanych z realizacją umowy poprzez równoczesne wyrażenie zgody na wykorzystanie ich danych w związku z realizacją umowy. Powyższe wynika z wadliwej konstrukcji wzorca umownego, tak jak w zakwestionowanych postanowieniach. Nie sposób bowiem przy tak ukształtowanym wzorcu, nie wyrażając zgody na przetwarzanie danych osobowych w celach nie związanych z wykonaniem umowy, nie tylko wyrazić zgodę na przetwarzanie danych osobowych w celach dotyczących wykonania umowy ale i w ogóle zawrzeć umowę. Stąd z uwagi na pozbawienie konsumenta możliwości podjęcia rzeczywistej decyzji, w zakresie przekazywania jego danych osobowych w celach innych niż związane z realizacją umowy postanowienia te są tożsame z postanowieniem wpisanym do rejestru klauzul niedozwolonych.

2.4.4. Postanowienia, które wyłączają możliwość wytoczenia powództwa przed sąd właściwy wg przepisów kodeksu postępowania cywilnego

Zakwestionowane postanowienia wskazują jako sąd właściwy do rozpoznania sporu zwykle sąd, w którego okręgu ma siedzibę przedsiębiorca.

Postanowienia takie stosuje 6 z badanych przedsiębiorców.

Przykłady postanowień stosowanych w ocenianych wzorcach umów tożsame z postanowieniami wpisanymi do rejestru klauzul niedozwolonych to:

- *Ewentualne sprawy sporne na tle stosowania postanowień niniejszej umowy rozstrzygane będą na drodze sądowej przez Sąd we Wrocławiu;*

(Werwest - Globar s.c. Michał Werner, Matylda Pastusiak Ogólne Warunki Najmu)

- *Wszelkie spory wynikłe z niniejszej umowy rozstrzygać będzie Sąd Rejonowy w Gdyni;*

(W. Tokarska Auto - Viva www.viva-auto.pl; Warunki wynajmu pojazdu)

SOKiK wielokrotnie ocenił jako postanowienia niedozwolone i orzekł o ich wpisie do rejestru klauzul niedozwolonych, zamieszczone we wzoru umownym stosowanym w obrocie z konsumentami postanowienia, na podstawie których narzucone jest konsumentom rozpoznanie sprawy przez sąd, który wedle ustawy nie jest miejscowo właściwy do rozpoznania sprawy. Stąd, przytoczone wyżej klauzule są tożsame z postanowieniami wpisanymi do rejestru np. pod nr 1074 na mocy wyroku SOKiK z dnia 4 stycznia 2007 roku sygn. akt XVII AmC 37/06 o treści: *„Ewentualne spory prawne wynikające z niniejszej umowy będą rozstrzygane przez Sąd Rejonowy dla miasta Stołecznego Warszawy”*, pod nr 565 na mocy wyroku SOKiK z dnia 29 września 2005 roku sygn. akt. XNII AmC 57/03 o treści: *„Właściwym dla rozstrzygania sporów wynikających z regulaminu świadczenia usług jest Sąd powszechny właściwy dla siedziby operatora”* oraz pod nr 879 na mocy wyroku SOKiK z dnia 20 lipca 2006 roku sygn. akt XNII AmC 9/06 o treści: *„Sądem właściwym dla rozstrzygnięcia będzie sąd właściwy dla miejsca siedziby MFRR”*. SOKiK w uzasadnieniu w/w wyroków uznał, że postanowienia takie stanowią klauzule abuzywne w rozumieniu art. 385³ pkt. 23 k.c., zgodnie z którym w razie wątpliwości za niedozwolone uznaje się postanowienie umowne narzucające rozpoznanie sprawy przez Sąd, który nie jest miejscowo właściwy.

Jak wynika z uzasadnienia w/w wyroków podstawą wpisania tych postanowień do rejestru klauzul niedozwolonych jest to, że niekorzystnie kształtują uprawnienia konsumenta powodując rzeczywiste utrudnienia w dochodzeniu jego praw przed sądem. Ogólną zasadą jest, że sądem właściwym miejscowo dla wszelkich sporów z powództwa cywilnego jest sąd pierwszej instancji, w którego okręgu ma miejsce zamieszkania pozwany (art. 27 § 1 k.p.c.). W przypadku sporów dotyczących umów kodeks postępowania cywilnego przewiduje właściwość przemienną, co oznacza, że powództwo może być również wytoczone przed sąd miejsca wykonania umowy, bez względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę stron (art. 34 k.p.c.). Postanowienia wpisane do rejestru klauzul zakazanych - wyłączające właściwość ogólną sądu - w pewnych sytuacjach mogą więc powodować narzucenie rozpoznania sprawy przez sąd ustawowo niewłaściwy - a to wtedy gdy pozwanym będzie konsument. Zatem w sytuacjach, gdy powództwo wytacza przedsiębiorca, którego siedziba jest znacznie oddalona od miejsca zamieszkania konsumenta, konsument by bronić się przed zarzutami przedsiębiorcy zmuszony jest podróżować do odległych miejscowości - siedzib sądu właściwego ze względu na siedzibę przedsiębiorcy i ponosić koszty takich podróży, gdy tymczasem przedsiębiorca nie jest obciążony tymi okolicznościami.

Zatem, zdaniem Prezesa UOKiK, postanowienia zamieszczone w 6 wzorcach umownych, z uwagi na naruszenie dobrego obyczaju, rażące naruszenie interesów konsumentów oraz przynoszące identyczne skutki są tożsame z postanowieniem wpisanym do rejestru niedozwolonych postanowień umownych.

2.5. Postanowienia mogące naruszać inne przepisy prawa

W świetle art. 24 ust. 1 i 2 ustawy oik zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działania przedsiębiorcy. Stąd analiza wzorców umowy najmu samochodów osobowych przeprowadzona została również pod kątem stosowania przez przedsiębiorców działań bezprawnych, polegających na naruszeniu przepisów innych ustaw mających zastosowanie przy zawieraniu tego rodzaju umów, bowiem w przypadku stwierdzenia stosowania przez przedsiębiorców działań sprzecznych z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, uzasadnione będzie wszczęcie postępowania o naruszenie zbiorowych interesów konsumentów. Tego rodzaju naruszenia Prezes UOKiK stwierdził w pojedynczych przypadkach ocenianych wzorców umownych.

2.5.1. Postanowienia mogące naruszać przepisy ustawy z dnia 5 lipca 2001r. o cenach (Dz. U. z 2001 r., Nr 97 poz. 1050 z późn. zmianami)

Najczęściej występującym naruszeniem ustawy o cenach jest podawanie w cennikach stosowanych przez badanych przedsiębiorców cen bez uwzględnienia podatku VAT, a zatem podawanie ceny netto. Działanie takie narusza art. 12 ust.1 w związku z art. 3 ust.1 pkt.1) w/w ustawy o cenach, z którego wynika, że towar przeznaczony do sprzedaży oznacza się ceną, przez którą rozumie się wartość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą kupujący zobowiązany jest zapłacić za towar lub usługę, w cenie uwzględnia się podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy, o ile takie na podstawie odrębnych przepisów się należą.

Postanowienia takie stosuje 3 z badanych przedsiębiorców.

Przykładem postanowień, które w ten sposób naruszają ustawę o cenach są np. postanowienia o treści:

- *W przypadku zwrotu brudnego pojazdu najemca dodatkowo ponosi opłatę w wysokości 30 zł (trzydzieści złotych netto);*

(MyCar Autowypożyczalnia Kameleon sp. z o.o., www.mycar.poznan.pl; Regulamin wynajmu Pojazdu)

- *Ceny nie zawierają podatku VAT;*

(Pawlak Witold „Astra” Wypożyczalnia samochodów” www.astra-car.pl; Warunki Umowy Najmu samochodu)

- *Udział własny w każdej szkodzie wynosi 3000zł + VAT.*

(Maciej Nikolczuk Robert Kołakowski INTER - AUTO występujący pod nazwą handlową - INTER - AUTO www.interauto24.pl; Umowa najmu samochodu)

Zatem, skoro w postanowieniach wzorców umownych określających cenę, cena ta podawana jest jako cena netto to narusza to w/w art. 12 ust.1 w związku z art. 3 ust.1 pkt.1 w/w ustawy o cenach.

2.5.2. Postanowienie mogące naruszać przepisy ustawy z dnia 23 sierpnia 2007r. o nieuczciwych praktykach rynkowych (Dz. U. z 2007 Nr 171 poz.1206 z późn. zmianami) zwanej dalej ustawą o nieuczciwych praktykach rynkowych

Przykładem nieuczciwych praktyk rynkowych stosowanych przez przedsiębiorców wynajmujących samochody osobowe na rzecz konsumentów jest podawanie w materiałach reklamowych - ulotkach nieaktualnych warunków oferty handlowej np. cen usług, zwykle niższych od cen aktualnie stosowanych. Działanie takie, które stwierdzono w jednym z analizowanych wzorów umownych, może być potraktowane przez Prezesa UOKiK jako „reklama przynęta”. Reklama taka może wprowadzać konsumentów w błąd, w sytuacji gdy przedsiębiorca nie będzie w stanie dostarczyć towaru lub świadczyć usługi po zaproponowanej niższej cenie. Może zatem stanowić nieuczciwą praktykę rynkową w rozumieniu art. 7 ust. 5 w/w ustawy.

(PRO-EDU Usługi Edukacyjne i informatyczne Jerzy Głodek www.autonaczas.pl; ulotka reklamowa)

3. PODSUMOWANIE

Prawnej ocenie z punktu widzenia ochrony interesów konsumentów poddano wzorce stosowane przez 20 wypożyczalni samochodów osobowych prowadzących działalność na terenie Polski. Badaniem objęto 11 przedsiębiorców mających punkty wynajmu we wszystkich lub co najmniej dwóch miastach gdzie odbędą się mecze Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej - EURO 2012 tj. w Warszawie, Gdańsku, Wrocławiu i Poznaniu. We wzorcach umownych stosowanych przez 18 przedsiębiorców zastrzeżenia Prezesa UOKiK budzi 128 postanowień umownych, które mogą stanowić klauzule abuzywne naruszające interesy ekonomiczne, jak również nieekonomiczne konsumentów korzystających z usług wypożyczalni samochodów.

Podsumowując wyniki wykonanego badania należy zwrócić uwagę na znaczne zróżnicowanie treści wzorców umów dotyczących usługi wynajmu samochodów jak również regulaminów poszczególnych wypożyczalni samochodów, a co się z tym wiąże, wykrytych w nich naruszeń. Taki stan rzeczy jest niewątpliwie konsekwencją braku szczegółowych unormowań prawnych regulujących usługi wynajmu samochodów jak również różnorodności form prawnych przedsiębiorców prowadzących w/w usługi. Przedsiębiorcy prowadzący działalność na podstawie licencji lub umów franczyzowych firm o zasięgu międzynarodowym posiadają bardziej rozbudowane (sformalizowane) wzorce regulaminów działalności i umów najmu niż przedsiębiorcy funkcjonujący na rynku jako osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Z przeprowadzonej analizy stosowanych wzorców umownych wynika, że największą ilość naruszeń (89 czyli 69% wszystkich kwestionowanych klauzul) stanowią postanowienia, wobec których istnieje uzasadnienie do uznania ich za odpowiadające klauzuli generalnej, określonej w art. 385¹ § 1 k.c. W uznaniu Prezesa UOKiK kształtują one prawa i obowiązki konsumentów w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami (ogólnie rozumianymi jako normy moralne i zwyczajowe stosowane w określonej działalności gospodarczej), rażąco naruszając ich interesy - niedozwolone postanowienia umowne w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c.

Kolejną grupą kwestionowanych przez Prezesa UOKiK postanowień wzorców umownych stosowanych przy wynajmie samochodów są takie, które ograniczają bądź wyłączają odpowiedzialność stron umowy oraz klauzule przekazujące jednej ze stron kontrolę nad treścią postanowień i wykonaniem umowy. Wypełniają one przesłanki opisane w treści klauzul zawartych w art. 358³ § k.c. W takich sytuacjach podmiotem uprzywilejowanym jest zawsze przedsiębiorca (wynajmujący).

Ponadto, w skontrolowanych wzorcach wykorzystywane są postanowienia, których treść może być tożsama z treścią postanowień wpisanych do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o których mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c., jak również naruszające art. 24 ustawy okik poprzez sprzeczność z konkretnymi normami prawa, w tym z przepisami ustawy o cenach (brak cen usługi uwzględniających podatek od towarów i usług).

Przeprowadzona analiza prawna wzorców umów pozwala także niejednokrotnie zwrócić uwagę na nieczytelność i brak przejrzystości niektórych postanowień umownych. Zgodnie z przepisami kodeksu cywilnego postanowienia niejednoznaczne tłumaczy się na korzyść konsumenta (art. 385 § 2 k.c.). Należy pamiętać, że profesjonalista (w niniejszym przypadku przedsiębiorca świadczący usługi wynajmu samochodów) zawsze obowiązany jest poinformować swojego kontrahenta, będącego z zasady słabszą stroną stosunku umownego, o istotnych okolicznościach dotyczących kontraktu - w sposób prawdziwy, rzeczowy i kompletny co jest cechą generalną prawa umów i wyływa z obowiązku lojalnego kontraktowania¹. W tym miejscu należy również wskazać na stanowisko wyrażone w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 1999 roku², w świetle którego przedsiębiorca jest zobowiązany formułować postanowienia umów w sposób jednoznaczny, zrozumiały dla konsumenta i nie powodujący sporów co do interpretacji ich treści, albowiem jako *autor użytego sformułowania, a przy tym profesjonalista, powinien bowiem uczynić to w taki sposób, by było ono zrozumiane przez adresata oświadczenia zgodnie z jego wolą*.

Nałożony przez ustawodawcę obowiązek formułowania wzorca umowy w sposób jednoznaczny i zrozumiały nie zawsze jest przez świadczących usługi wynajmu samochodów respektowany. Sytuacja taka może być przyczyną sporów w relacjach przedsiębiorca - konsument lub okazją do wykorzystania przez autora wzorca możliwości dokonania wygodnej dla siebie interpretacji niejednoznacznych postanowień umownych.

Z uwagi na fakt, że w wyniku analizy prawnej treści postanowień poszczególnych wzorców umów stwierdzono stosowanie postanowień, których treść może naruszać przepisy prawa, Prezes UOKiK zamierza podjąć stosowne czynności - odpowiednie do rodzaju naruszenia - wynikające z ustawy okik i k.p.c. w celu ich eliminacji. W szczególności Prezes UOKiK zamierza wezwać 18 przedsiębiorców do zmiany kwestionowanych klauzul, a w przypadku braku reakcji, wytoczenie powództwa o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolony oraz wszczęć przeciwko 11 przedsiębiorcom postępowań w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

¹ E. Łętowska, Prawo umów konsumenckich, Warszawa 2002, s. 215.

² Sygnatura akt III CZP 66/95

Niniejszy raport w głównej mierze służy celom edukacyjnym. Należy w tym miejscu wyrazić nadzieję, że dotrze on do szerokiego grona odbiorców (publikacja na stronie internetowej Prezesa UOKiK). Przedsiębiorcom świadczącym usługi wynajmu samochodów może posłużyć jako materiał pomocniczy przy formułowaniu, czy też weryfikacji stosowanych wzorców umów, a konsumentom służąc jako pomoc przy interpretacji zawieranych przez nich umów.

Załącznik

LISTA SKONTROLOWANYCH PRZEDSIĘBIORCÓW

Lublin, Warszawa 2012

Lp.	Nazwa i adres przedsiębiorcy	Liczba kwestionowanych klauzul	Zacytowane wszystkie kwestionowane klauzule	Działania planowane przez UOKiK
1.	AUTO-RENT s.c. Ul. Rogatkowa 25 04-773 Warszawa www.autorent.com.pl	0	Nie stwierdzono naruszeń uzasadniających podjęcie przez Prezesa Urzędu dalszych działań.	
2.	Car - Pol Leasing Sp. z o.o. Ul. 17 Stycznia 56 02-146 Warszawa nazwa handlowa: "Budget" www.budget.pl	4	Umowa najmu open Odpowiedzialność własna najemcy z uwzględnieniem pkt. 8 i 9 OWW: - odpowiedzialność w przypadku kolizji - 1100,00 euro - odpowiedzialność w przypadku kradzieży - 1500,00 euro. Akceptuję, że odpowiedzialność własna najemcy stanowi zryczałtowaną opłatę z tytułu uszkodzenia pojazdu służącą do pokrycia strat Budget w związku z transportem i naprawą pojazdu, utratą zysków związanych z przestojem pojazdu oraz obniżenia wartości rynkowej samochodu i jako taka nie wymaga udokumentowania	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Ogólne warunki wynajmu 6. Reklamacje dotyczące paliwa w trakcie wynajmu lub przy zwrocie samochodu nie będą honorowane.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			8.2 Uszkodzenia podwozia , wnętrza samochodu kół i opon nie są objęte żadnym ubezpieczeniem i są usuwane w całości na koszt najemcy według kosztów naprawy wraz z kosztami ewentualnej wymiany samochodu.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa

			8.5. Odmowa wykupienia oferowanych przez Budżet ubezpieczeń (CDW) i (TP) oznacza przyjęcie przez Najemcę pełnej odpowiedzialności finansowej za szkody lub kradzież .Najemca zobowiązuje się do pokrycia wszelkich kosztów wskazanych przez Właściciela wynikających z uszkodzenia lub kradzieży pojazdu.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
3.	Car Net Polska Sp. z o.o. ul. Podmiejska 32 62-800 Kalisz www.carnet.pl	7	Regulamin Użytkowania Samochodów Ust. 3 „Najemca odbiera samochód czysty, sprawny technicznie i zewnętrznie zgodnie z protokołem wydania oraz zobowiązuje się do zwrotu w takim samym stanie. Ewentualne uszkodzenia lub zabrudzenia będą usuwane na koszt Najemcy.”	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Ust. 6 „Najemca nie może dokonywać żadnych napraw samochodu, demontażu oraz instalacji części bez zgody Wynajmującego. Stwierdzenie tego faktu może nastąpić również po zwrocie samochodu przez Najemcę. W takiej okoliczności Wynajmujący niezwłocznie skontaktuje się z Najemcą oraz sporządzi protokół wraz z dokumentacją techniczną i fotograficzną. Najemca zostanie obciążony wszelkimi kosztami napraw w Autoryzowanej Stacji Obsługi, zakupem oryginalnych części oraz utratą gwarancji (3000 PLN).”	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Ust. 9 „W przypadku zatankowania niewłaściwego paliwa najemca pokrywa pełne koszty: holowania, naprawy samochodu, utraty gwarancji (3000 PLN) i inne. Stwierdzenie tego faktu może nastąpić także po kilku dniach od zdania samochodu (zwrot z pełnym zbiornikiem). W takiej sytuacji wynajmujący natychmiast powiadomi Najemcę i sporządzi protokół zawierający: stan licznika, okoliczności, warsztat naprawczy. Protokół będzie stanowić integralną część umowy.”	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Ust. 11 Od słów	Planowane wezwanie,

			„Wynajmujący nie ponosi żadnych kosztów ubocznych związanych z awarią samochodu (powrotny przyjazd, hotel. Straty zarobkowe itp.). Wynajmujący podejmie próbę naprawy samochodu lub w przypadku wolnego samochodu podstawy samochód zastępczy. W przypadku nowych samochodów, posiadających Assistance, koszty samochodu zastępczego oraz innych świadczeń pokrywa Assistance w zakresie i do wysokości zawartej polisy Assistance”	a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Ust. 14 „Najemca odpowiada materialnie za wszelkie szkody: uszkodzenia, braki, zniszczenia lub kradzież pojazdu albo jego części. które nie są objęte ubezpieczeniem AC zawartym przez Wynajmującego (ogólne warunki AC PZU, InterRisk dostępne w biurze Car Net Polska) powstałe z powodów takich jak: prowadzenie pojazdu bez wymaganych uprawnień lub pod wpływem alkoholu (...) oraz innych niedozwolonych środków i inne. Najemca odpowiada także za szkody do wysokości 600 PLN, zgubienie lub kradzież dowodu rejestracyjnego, kluczyków, brak zamknięcia blokady skrzyni biegów i inne.”	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Ust. 15 „W przypadku utraty przez Najemcę, niezależnie od okoliczności, kluczyków do samochodu, zostanie on obciążony kosztami: wymiany zamków (według wymagań Towarzystwa Ubezpieczeń, w którym zawarte jest ubezpieczenie AC samochodu) oraz przestoju samochodu. W przypadku utraty dowodu rejestracyjnego lub tablic, niezależnie od okoliczności, najemca zostaje obciążony wszelkimi kosztami wynikłymi z wyrobienia nowych tablic lub wtórnika dowodu rejestracyjnego, jak również kosztami związanymi z postojem samochodu.”	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Ust. 18 „Najemca oświadcza, że w pełni przyjmuje warunki ogólne	Planowane wezwanie,

			Towarzystwa Ubezpieczeniowego. które Wynajmujący zawarł z tytułu OC i AC. W każdym przypadku odmowy wypłaty odszkodowania przez Towarzystwo Ubezpieczeniowe najemca pokrywa w pełnej wysokości wszystkie szkody, straty, uszkodzenia, zniszczenia, braki lub kradzież pojazdu podczas jego użytkowania. Dotyczy to również pokrycia udziału własnego przy szkodach AC.	a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
4.	City Rent Poznań Maciej Szkudlarski Poznańska 20 60-849 Poznań www.cityrent.com.pl	7	Regulamin Wypożyczalni CITY RENT POZNAŃ § 5 Wynajmujący przyjmuje następujące waluty: PLN,EURO,USD liczone wg. kursu skupu obowiązującego w dniu wpłaty.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			§ 6 W przypadku zwrotu pojazdu przed terminem wygaśnięcia umowy wypożyczalnia nie zwraca różnicy wynikającej z faktycznego okresu najmu.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			§ 15 Uszkodzenie opon, felg, kołpaków a także wnętrza pojazdu(np. radioodtwarzacz i inne wyposażenie standartowe i opcjonalne) oraz wszelkie szkody o wartości poniżej 500 zł nie są objęte ubezpieczeniem i są usuwane na koszt Najemcy.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			§ 19 Wynajmujący nie przyjmuje odpowiedzialności za wszelkie opóźnienia i straty Najemcy spowodowane awarią wynajmowanego pojazdu lub innymi okolicznościami np. włamanie, kradzież lub wypadek.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			§ 19	

			Najemca jest odpowiedzialny finansowo za wszelkie uszkodzenia co do których ubezpieczyciel odmówi wypłaty odszkodowania a w szczególności:	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			§ 20 Oplaty i kary umowne: Brak gaśnicy ,trójkąta ostrzegawczego, apteczki lub, kamizeli odblaskowej - 50 zł/szt Brak koła zapasowego - 300 zł Brak lewarka - 100 zł Brak klucza do kół - 100 zł Brak lub uszkodzenie telefonu komórkowego - 300 zł Brak lub uszkodzenie nawigacji samochodowej - 1500 zł Brak lub uszkodzenie bagażnika dachowego - 700 zł Brak lub uszkodzenie fotelika dziecięcego - 600 zł Brak lub uszkodzenie pasów do mocowania ładunku - 60 zł/szt Brak lub uszkodzenie radioodtwarzacza - 900 zł Brak lub zniszczenie panela od radioodtwarzacza - 300 zł Zgubienie lub zniszczenie dowodu rejestracyjnego - 500 zł Zgubienie lub zniszczenie polisy ubezpieczeniowej - 150 zł Zgubienie tablicy rejestracyjnej - 300 zł/szt. Brak naklejki rejestracyjnej na szybie - 250 zł Utrata lub zniszczenie kluczyka lub pilota od pojazdu - 500 zł	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			§ 21 Za niezastosowanie się do któregośkolwiek punktu niniejszego regulaminu Wypożyczalnia może orzec przepadek kaucji lub wg własnego uznania naliczyć opłatę karna w wysokości 1-20-krotności stawki dobowej za wynajmowany pojazd.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
5.	EURORENT Sp. z o.o. Ul. Warszawska 1	5	Standardowe warunki najmu 2.5.	Planowane wezwanie,

05-820 Piastów Operator licencji „Sixt” www.sixt.pl		„Najemca wyraża zgodę na obciążenie go opłatą za uszkodzenia powstałe w czasie gdy był on odpowiedzialny za Samochód.	a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
		3.5. W okresie najmu Najemca ponosi pełną odpowiedzialność za Samochód, z zastrzeżeniem postanowień pkt.9.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
		8.3. Każde uszkodzenie Samochodu w czasie, gdy odpowiedzialność za Samochód leży po stronie Najemcy, spowodowane przez osobę kierującą Samochodem, przez nieznanego sprawcę lub powstałe na skutek zdarzeń losowych, traktowane jest oddzielnie i powoduje dodatkowe obciążenie, którego kwota zostanie podana do wiadomości Najemcy po wykonaniu ekspertyzy oraz przygotowaniu kosztorysu przez Dział Techniczny	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
		8.5. W przypadku uszkodzenia pojazdu z przyczyn leżących po stronie znanej osoby trzeciej, Najemca nie jest zobowiązany do pokrycia wymienionych w punkcie 7 opłat pod warunkiem dopełnienia przez Najemcę następującej procedury: a) natychmiastowe zgłoszenie Wynajmującemu każdego wypadku lub uszkodzenia Samochodu b) nieakceptowanie roszczeń osób trzecich c) wezwanie na miejsce zdarzenia Policji i przekazanie protokołu policyjnego Wynajmującemu d) dostarczenie Wynajmującemu wypełnionego i potwierdzonego druku zgłoszenia wypadku lub kompletnego i podpisanego oświadczenia sprawcy, pełnych danych uczestników i świadków wypadku oraz dokładnego opisu zdarzenia e) udzielenie wszelkiej pomocy Wynajmującemu oraz/lub jego	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa

			towarzystwom ubezpieczeniowym we wszystkich roszczeniach lub sprawach sądowych w związku z wypadkiem lub szkodą. 11. Najemca potwierdza, że podane do Umowy dane są prawdziwe, wyraża zgodę na ich umieszczenie w bazie danych Wynajmującego, który będzie ich Administratorem, na ich przekazywanie osobom trzecim (w tym za granicę), a także na ich przetwarzanie zgodnie z ustawą z dnia 29.08.1997r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. Nr 133 poz. 883) w celu realizacji Umowy, zabezpieczenia finansowego transakcji oraz w celach marketingowych. Najemca oświadcza, że został poinformowany o prawie wglądu do swoich danych i możliwości żądania uzupełnienia, uaktualnienia, sprostowania oraz czasowego lub stałego wstrzymania ich przetwarzania lub ich usunięcia.	Planowane postępowanie w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.
6.	EXPRESS Spółka Akcyjna z siedzibą w Krakowie ul. Rzemieślnicza 26 30-403 Kraków Nazwa handlowa: express, www.express.pl	3	Regulamin Wypożyczalni Samochodów Express S.A. Pkt 28 Niezwłocznie po dokonaniu zwrotu lub wymiany używanego przez Najemcę samochodu albo po otrzymaniu przez wynajmującego decyzji ubezpieczeniowej o odmowie wypłaty odszkodowania Wynajmujący zastrzega sobie prawo do obciążenia Najemcy następującymi kosztami: a. braków w wyposażeniu samochodu lub jego części opisanych w Protokole przekazania samochodu oraz odszkodowaniem za ponad normalne zużycie samochodu wewnątrz lub na zewnątrz, - c.....lub szkód nie objętych odpowiedzialnością ubezpieczyciela (...) e. likwidacji innych szkód oraz kosztami przywrócenia pojazdu do stanu odpowiadającemu normalnemu zużyciu w tym kosztów myjni i prania tapicerki. Pkt 29 Najemca jest odpowiedzialny za brak części i wyposażenia, jak	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa. Planowane wezwanie, a w przypadku

			również wynikłą z jego winy szkodę na skutek niewłaściwego użytkowania i zabezpieczenia samochodu oraz utraty dokumentów	niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Pkt 39 Samochód posiada pełny zakres ubezpieczenia OC (TPW), AC (CDW 1000 PLN, TW 1000PLN) zwalniające (z zastrzeżeniem postanowień dot. kary umownej oraz opłaty w związku ze zdarzeniem) Najemcę (osobę kierującą pojazdem) od odpowiedzialności w przypadku kolizji i kradzieży z wyjątkiem: (...) k. innych szczególnych przypadków wynikających z ogólnych warunków umów ubezpieczeniowych lub polis.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
7.	PRO-EDU Usługi Edukacyjne i informatyczne Jerzy Głodek Ul. Okrzei 18 62-030 Luboń www.autonaczas.pl	4	Regulamin wypożyczalni autonaczas	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa.
			§ 4 pkt 8 „Utrata dowodu rejestracyjnego - 600 zł”	
			§ 4 pkt 9 „Utrata kluczyków - 600 zł.”	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			§ 4 pkt 10 „Utrata jednej lub dwóch tablic rejestracyjnych - 600 zł”	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Ulotka reklamowa Nieaktualne ceny	Planowane postępowanie w

				sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.
8.	Inter Best-97 Sp. z o.o. Ul. Poleczki 35 02-822 Warszawa nazwa handlowa: Europcar www.europcar.com.pl	14	Ogólne Warunki Wynajmu 1. Opłaty za wynajem Ceny i opłaty podane są w walucie EUR, która przeliczana jest na PLN wg bankowego kursu sprzedaży ważnego w dniu wynajmu i ogłoszonego przez Zarząd Inter Best-97 Sp. z o.o. 2. Wynajem i zwrot pojazdu Wynajęty Najemcy pojazd jest w dobrym stanie technicznym i przygotowany do normalnego użytku. Pojazd jest wyposażony w pięć kół bez uszkodzeń. W razie uszkodzenia któregośkolwiek z nich Najemca zobowiązany jest do wymiany na jego koszt kompletnego koła odpowiadającego wszelkim parametrom uszkodzonego koła. 2. Wynajem i zwrot pojazdu Wszelkie reklamacje dotyczące stanu technicznego pojazdu należy zgłaszać Europcar w chwili wynajmu. 4. Rezerwacje i anulacje Europcar zastrzega sobie prawo do odmowy wynajęcia zarezerwowanego pojazdu. 5. Warunki używania pojazdu 5.2. Odpowiedzialność Najemcy Najemca jest odpowiedzialny za wszelkie przestępstwa, które miały miejsce w trakcie trwania najmu, a które powiązane są z	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się

			użytkowaniem wynajętego pojazdu, ponieważ Najemca był posiadaczem pojazdu.	przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			6. Uszkodzenia, utrata, kradzież. a. Gdy wynajęty pojazd został uszkodzony, skradziony bądź utracony cały lub jego część, niezależnie od tego czy z winy Najemcy czy z winy osoby trzeciej, Najemca ponosi finansową odpowiedzialność za rzeczywiste koszty naprawy do wysokości wartości samochodu.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			6. Uszkodzenia, utrata, kradzież. Cd. a Jeżeli szkoda nastąpiła z winy osoby trzeciej i Europcar uzyska od sprawcy zdarzenia odszkodowanie, wówczas zapłacona kwota przez Najemcę zostaje mu zwrócona.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			6. Uszkodzenia, utrata, kradzież. b. W przypadku zagubienia kluczy pojazdu i/lub dokumentów Najemca zostanie obciążony dodatkową opłatą.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			7. Wypadki, kradzieże W przypadku uszkodzenia lub kradzieży pojazdu umowa najmu zostanie zakończona w dniu dostarczenia raportu z wypadku lub kradzieży wynajętego pojazdu, zgodnie z datą uwidocznioną na raporcie policyjnym.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			8. Dane personalne Najemca uznaje, że dane personalne podane w niniejszej umowie najmu będą przetwarzane automatycznie. Najemca wyraża zgodę, by dane te były przekazywane osobom trzecim szczególnie do celów zabezpieczenia kredytowego i/lub ubezpieczenia.	Planowane postępowanie w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy

				konsumentów.
			9. Odpowiedzialność Europcar Europcar jest odpowiedzialny jedynie za straty lub szkody poniesione przez Najemcę lub osoby trzecie w związku z wynajętym pojazdem lub jego użytkowaniem, gdy straty lub szkody spowodowane zostały umyślnie lub przez rażące zaniedbanie ze strony Europcar.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			9. Odpowiedzialność Europcar Odpowiedzialność Europcar z tego tytułu jest ograniczona do wysokości 10-krotnej wartości netto przewidywanego wynajmu.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			11. Ubezpieczenie pojazdu Auto - Casco (Collision Damage Waiver CDW, Theft Waiver - TW) Poprzez akceptację CDW i/lub TW na pierwszej stronie umowy najmu, Najemca zobowiązuje się do uiszczenia zapłaty zgodnie z aktualnie obowiązującym cennikiem. W przeciwnym razie Najemca przyjmuje na siebie odpowiedzialność finansową za wszelkie uszkodzenia pojazdu lub jego części, kradzież, pożar do wartości pojazdu.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			13. Siedziba i właściwość sądu Niniejsza umowa najmu jest sporządzona zgodnie z przepisami prawa polskiego. Wszelkie spory, które mogą powstać w związku z niniejszą umową podlegają rozstrzygnięciu przez sąd w Warszawie.	Planowane postępowanie w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.
9.	Jacek Jankowski LUPUS ul. Legnicka 62C 54-204 Wrocław www.e-lupus.pl	5	Wzór Umowy dzierżawy samochodu Ust. 3.2 „Powyższe ceny są umowne, w razie niezapłacenia w terminie naliczymy opłatę 50 zł/netto za wezwanie”	Planowane postępowanie w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy

				konsumentów.
			Ust. 3.4 „ W przypadku nie zwrócenia wydierżawionego auta kaucja całkowicie przepada”	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Ust. 3.5 „Niezwroćenie kluczyków lub dokumentów podlega karze wysokości 600 zł”	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Ust. 9 „Sądem właściwym do rozstrzygania sporów wynikłych w związku z powyższą Umową jest sąd właściwy dla siedziby Firmy LUPUS”	Planowane postępowanie w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.
			Ust. 11 „Dzierżawca wyraża zgodę na obciążenie karty kredytowej podanej w tej lub wcześniejszych umowach z tytułu należności wynikających z niniejszej umowy”	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
10.	„Jupol-Car” Spółka z o.o. ul. Łopuszańska 12A, 02-220 Warszawa właściciel: Jupolcar Holding Dania Licencja: Avis Rent a Car-nazwa handlowa www.avis.pl	6	Ogólne warunki najmu Dział 4 ust. 1 od słów „ Avis ma prawo obciążyć klienta wszelkimi poniesionymi kosztami związanymi z odbiorem samochodu oraz stwierdzonymi uszkodzeniami”	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Dział 4 ust. 3	Planowane wezwanie,

			„Klient podpisując Umowę Najmu zwalnia Avis od odpowiedzialności za szkody, działania i zaniechania wynikające z takich zdarzeń oraz zrzeka się wszelkich roszczeń w stosunku do Avis z tytułu powyższych zdarzeń ”.	a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Dział 6 „Klient jest zobowiązany do pokrycia kosztów naprawy każdego uszkodzenia które powstało w czasie trwania najmu , a nie wynikającego ze zwykłego zużycia rzeczy”	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Dział 6 ust. 3 „W przypadku uszkodzenia samochodu, jeśli klient nie wybrał opcji CDW, będzie on zobowiązany do zapłaty kwoty w wysokości wskazanej przez Avis”	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Dział 6 ust. 4 „W przypadku kradzieży samochodu, jeśli klient nie wybrał opcji TP, będzie on zobowiązany do zapłaty kwoty w wysokości wskazanej przez Avis, nie większej od kwoty określonej w umowie najmu”	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Dział 9 „Avis, będący właścicielem samochodu, nie ponosi odpowiedzialności za żadne szkody, które zostały spowodowane wadą samochodu, powstałą bez winy Avis”	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
11.	Kineo Spółka z o.o. Al. Niepodległości 124 02-577 Warszawa www.auto-rental.pl	10	Regulamin Ust. 11 Strony niniejszej Umowy postanawiają, że pojazd pozostawiony przez Najemcę w warsztacie Wypożyczającego stanowi	Planowane wezwanie, a w przypadku

			zabezpieczenie ewentualnych roszczeń Wynajmującego związanych z niniejszą Umową i zostanie zwrócony Najemcy dopiero po pokryciu przez Najemcę wszelkich takich roszczeń.	niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Ust. 15 Wszelkie spory z tytułu niniejszej Umowy będą rozstrzygane przez Sąd właściwy dla miejsca, w którym miał zostać dokonany zwrot pojazdu.	Planowane postępowanie w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.
			Ust. 2 Brak tablicy rejestracyjnej - 300 zł	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Ust. 3 Brak naklejki rejestracyjnej na szybie - 100 zł	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Ust. 4 Każdy dzień postoju spowodowany wyrobieniem w/w rzeczy - 150 zł	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Ust. 5 Brak kluczyka bez pilota zamka centralnego - 200 zł	Planowane wezwanie, a w przypadku

				niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Ust. 6 Brak kluczyka z pilotem zamka centralnego - 500 zł	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Ust. 7 Brak kołpaka nieoryginalnego - 30 zł	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Ust. 8 Brak kołpaka oryginalnego - 100 zł	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Ust. 9 Brak panela do radia - 300 zł	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
12.	MyCar Autowypożyczalnia Kameleon sp. z o.o.	6	Regulamin wynajmu Pojazdu § 3 pkt 5	Planowane wezwanie,

Ul. Chryzantemowa 10 60-175 Poznań www.mycar.poznan.pl			Najemca ponosi całkowita odpowiedzialność za utratę dokumentów lub kluczyków do wynajmowanego pojazdu i zobowiązany jest do pokrycia wszelkich kosztów wyrobienia duplikatów oraz wynikającego z tego faktu przestoju pojazdu.	a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			§ 4 pkt 2 W sytuacji gdy do awarii nie doszło z winy najemcy, wynajmujący zwróci część opłaty proporcjonalnie do wykorzystanego okresu wynajmu lub w miarę możliwości podstawí do dyspozycji inny pojazd takiej samej lub podobnej kategorii. Strony wyłączają inne roszczenia najemcy z tytułu awarii.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			§ 5 pkt 3 W uzasadnionych przypadkach wynajmujący może wejść w posiadanie pojazdu przed upływem końca wskazanego w umowie okresu wynajmu.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			§ 5 pkt 6 Jeżeli w trakcie wynajmu nastąpi zatrzymanie lub konfiskata pojazdu przez uprawnione organy z przyczyn, z które wynajmujący nie ponosi odpowiedzialności, najemca zobowiązuje się do pokrycia wszelkich kosztów związanych z odzyskaniem oraz przestojem pojazdu, a w razie niemożności odzyskania, zapłacić równowartość pojazdu na rzecz wynajmującego.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			§ 7 pkt2 W przypadku zwrotu brudnego pojazdu najemca dodatkowo ponosi opłatę w wysokości 30 zł (słownie; trzydzieści złotych netto). W sytuacji gdy umycie takiego pojazdu ujawni wcześniej nie widoczne uszkodzenia, najemca zobowiązuje się do pokrycia kosztów naprawy i przestoju, mimo wcześniejszego podpisania zwrotu pojazdu.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			§ 8 pkt 2 Sprawy wynikłe na tle niniejszej umowy lub w związku z nią będą rozpoznawane przez właściwe rzeczowo Sądy Powszechne w	Planowane postępowanie w sprawie stosowania

			Poznaniu.	praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.
13.	Maciej Nikolczuk, Robert Kołakowski INTER - AUTO Ul. Armii Krajowej 6b/5 50-554 Wrocław występujący pod nazwą handlową - INTER - AUTO www.interauto24.pl	14	Umowa najmu samochodu Podane ceny nie zawierają podatku VAT	Planowane postępowanie w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.
			Ogólne warunki umowy najmu Oплата za usługę tankowania w przypadku braku zwrotu paliwa przez najemcę wynosi 70 zł +vat , cena paliwa to 10 zł/1litr	Planowane postępowanie w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.
			Najemca zobowiązuje się do : - do pokrycia opłaty za usługę pocztową - 10 zł + VAT.;	Planowane postępowanie w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.
			Najemca zobowiązuje się do : - do pokrycia wszelkich kosztów napraw pojazdu poza granicami Polski , a w kraju w odległości 350 km od Wrocławia.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Najemca zobowiązuje się do pokrycia wszelkich mandatów, opłat itp. otrzymanych przez najemcę i/lub kierowcę. Najemca ponosi pełną i całkowitą odpowiedzialność do dnia ich uiszczenia.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy

				wytoczenie powództwa
			Odpowiedzialność najemcy : Najemca zobowiązuje się pokryć koszty związane z likwidacją szkód powstałych w pojeździe bądź związanych z utratą pojazdu w wysokości : - 3000 zł + VAT w przypadku konieczności usunięcia szkód z polisy ubezpieczeniowej - do kwoty wysokości poniesionej szkody w przypadku gdy szkoda nie jest objęta polisą ; - w przypadku kradzieży auta z panelem sterującym do wysokości wartości (ceny sprzedaży) utraconego typu lub typu podobnej klasy w razie braku na rynku.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Wszelkie szkody w pojeździe do 3000 zł + VAT pokrywa najemca	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Udział własny w każdej szkodzie wynosi 3000 zł +, VAT	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy

				wytoczenie powództwa
			Najemca może zostać zwolniony z udziału własnego w szkodzie i kosztów usunięcia szkody z polisy ubezpieczeniowej i ponoszenia odpowiedzialności za szkody do 3000 zł + VAT. , po wykupieniu dodatkowego ubezpieczenia liczonego wg osobnych stawek dobowych.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Najemca wyraża zgodę na przetwarzanie jego danych osobowych zawartych w umowie , w celach marketingowo - reklamowych , a także do przetwarzania danych osobom trzecim ,w szczególności do celów ubezpieczenia , zgodnie z ustawa o ochronie danych osobowych ;	Planowane postępowanie w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.
			Najemca wyraża zgodę na rozliczanie powyższej umowy najmu z kart kredytowych , kart płatniczych, lub innych form płatności. Wyraża również zgodę na dokonywanie powyższych operacji finansowych w przypadku braku podpisu najemcy na protokole zdawczo - odbiorczym umowy.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Zgubienie, zniszczenie lub nie zwrócenie sprzęty będącego na dodatkowym wyposażeniu auta (np.GPS, radio samochodowe , panel do radia, fotelik dziecięcy) skutkuje obciążeniem klienta kosztami zakupu nowego urządzenia. Każda kolejna doba do momentu zakupu nowego lub zwrotu wynajętego sprzętu będzie liczona jako kolejna doba najmu wg stawek zawartych w umowie;	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			W przypadku odwołania rezerwacji wpłacona zaliczka przepada w całości.	Planowane postępowanie w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.
			W przypadku skrócenia czasu najmu przez najemcę z winy najemcy,	Planowane wezwanie,

			pozostała część wynajmu dopłaconych i wykupionych nie podlega zwrotowi.	a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
14.	Orbis Transport Sp. z o.o, Ul. Łopuszańska 47, 02-232 Warszawa występująca na rynku pod nazwą Hertz ® www. Hertz.com.pl	8	Wzorzec Standardowe Warunki Najmu Pkt. 1 Wynajem i zwrot samochodu zapis o treści: Wszelkie reklamacje dotyczące stanu samochodu należy zgłaszać Wynajmującemu w chwili wynajmu.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Pkt 2 Uszkodzenie, utrata, kradzież itd. Zapis o treści: W przypadku uszkodzenia, utraty, kradzieży samochodu lub jego części, pożaru lub stłuczenia szyb, Najemca zapłaci wynajmującemu , niezależnie od tego czy z jego winy czy z winy kierującego, kwotę wszystkich strat wynikających z tego uszkodzenia, straty lub kradzieży oraz wydatków poniesionych przez wynajmującego (łącznie z kosztami, lecz nie ograniczając się do tych kosztów, wymiany lub odzysku, naprawy, wyrównania spadku wartości samochodu oraz utraty wpływów w wynajmu) jeżeli najemca lub kierowca naruszy niniejsze standardowe warunki wynajmu, przepisy prawne (również celne)i/albo ubezpieczeniowe. Z tytułu utraconych wpływów Wynajmujący może pobrać odszkodowanie odpowiadające opłacie za wynajem zawierającej dzienną opłatę do dnia, w którym pojazd lub nowy pojazd będzie w dyspozycji wynajmującego. Odpowiedzialność Najemcy może być ograniczona , jeżeli Najemca zaakceptuje warunki Collision Damage, Walver i/lub TheftProtection i/lub super Cover zgodnie punktem 12 niniejszych warunków.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Pkt 7 Wypadki, kradzieże zapis i o treści: Najemca powinien uzyskać wszystkie dane dotyczące uczestników i świadków wypadku w celu sporządzenia wymienionego meldunku oraz wymienionego	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy

			meldunku oraz (...) W przypadku kradzieży Najemca jest jednakowo odpowiedzialny.	wytoczenie powództwa Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			<i>Ulotka CDW, TP, SCOV podstawowe warunki stanowiące integralną część standardowych Warunków Najmu</i> pkt 1 Uszkodzenia i kolizje o treści: W przypadku uszkodzenia wnętrza samochodu (łącznie z wnętrzem bagażnika) Najemca/Użytkownik jest w pełni odpowiedzialny za te szkody niezależnie od rodzaju opcji, które wykupił. Do tego typu uszkodzeń zaliczamy np. wypalone dziury w tapicerce, zabrudzenie tapicerki, uszkodzenie przełączników, progów, wewnętrznych elementów karoserii, klamek, zamków itp.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			pkt A.CDW Najemca/ Użytkownik rezygnujący z wykupienia opcji CDW jest w pełni odpowiedzialny za wszelkie uszkodzenia samochodu niezależnie od tego, czy powstały one z jego winy. Przy rezygnacji z opcji CDW i wystąpieniu kolizji drogowej Najemca/Użytkownik jest zobowiązany do wezwania Policji przedstawienia Hertz Polska raportu z Policji stwierdzającego okoliczności wypadku oraz stronę winną. W takim przypadku Najemca/użytkownik jest w pełni odpowiedzialny za powstałe szkody i ponosi pełne koszty naprawy samochodu. W przypadku jeżeli kolizja drogowa nastąpiła nie z winy Najemcy/Użytkownika a Najemca/użytkownik przedstawi wszelkie niezbędne dokumenty umożliwiające uzyskanie pełnego zwrotu z ubezpieczenia sprawcy wypadku (raport Policji, numer polisy ubezpieczeniowej sprawcy wypadku), kwota obciążenia zostanie	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa

			zwrócona (po otrzymaniu zwrotu z ubezpieczenia). Rekomendujemy dostarczenie przez Najemcę/Użytkownika kopii polisy ubezpieczeniowej sprawcy wypadku, oraz zapis o treści: W przypadku wykupienia przez Najemcę/Użytkownika opcji CDW i kolizji drogowej powstałej nie z jego winy , Najemca/użytkownik zobowiązany jest do przedstawienia raportu Policji oraz oświadczenia kierowcy drugiego samochodu uczestniczącego w kolizji drogowej o winie wraz z informacją o numerze polisy ubezpieczeniowej, z której może zostać uzyskane odszkodowanie . Rekomendujemy przedstawienie przez Najemcę/użytkownika kopii polisy ubezpieczeniowej sprawcy wypadku.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Pkt A TP Najemca/Użytkownik rezygnujący z opcji TP, w przypadku kradzieży Samochodu lub jego części ponosi pełną odpowiedzialność i pełne koszty związane z utratą samochodu lub jego części. Zapis pkt C Kradzież dokumentów i/lub kluczyków samochodu o treści: W przypadku wystąpienia kradzieży dokumentów i/lub kluczyków samochodu bez wystąpienia kradzieży samochodu lub jego części Najemca/Użytkownik jest zobowiązany do zgłoszenia kradzieży na Policji i przedstawienia Hertz Polska raportu z Policji potwierdzającego ten fakt. W takim przypadku Najemca/Użytkownik ponosi faktyczne koszty usprawnienia samochodu (wymiany zamków, przerejestrowania pojazdu)+ opłata 70 Euro netto za każdy dzień przestoju samochodu , które stanowi ekwiwalent utraconych korzyści z tytułu czasowego wyłączenia samochodu z eksploatacji.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Wzorzec Załącznik do Umowy Najmu dotyczący wynajmu przenośnego systemu nawigacji GPS Wynajmujący nie ponosi żadnej odpowiedzialności z tytułu jakichkolwiek strat poniesionych przez Najemcę wynikłych z użytkowania systemu nawigacji GPS.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy

				wytoczenie powództwa
			Najemca jest w pełni odpowiedzialny za wszystkie uszkodzenia systemu nawigacji GPS i jego akcesoriów i akceptuje fakt, iż przypadku uszkodzenia, utraty lub kradzieży systemu nawigacji GPS i/lub jego akcesoriów zostanie obciążony wynikającymi z tego tytułu kosztami niezależnie od zaakceptowanych opcji ubezpieczeniowych w ramach warunków najmu samochodu. Żadne dodatkowo posiadane przez Najemcę ubezpieczenia nie zwalnia go od obciążenia kosztami.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
15.	PANEK S.A. Ul. Kościuszki 5 59-300 Lubin Występujący pod nazwą handlową „Panek” www.panek.eu	9	Regulamin Panek w zakresie najmu samochodów 2. Wynajmujący nie ponosi odpowiedzialności za szkody pośrednie, następne i wynikowe i za utracone korzyści. (...) 31. Ewentualne wątpliwości co do stanu paliwa Najemca powinien zgłosić do 5 km od rozpoczęcia jazdy, w przeciwnym razie reklamacje nie będą uwzględniane. 45. Z zastrzeżeniem pkt. 32,74 ,76 Najemca w wypadku uszkodzenia lub kradzieży samochodu ponosi karę umowną określoną w pkt. 75. (74. Najemca ponosi odpowiedzialność w pełniej wysokości szkody w następujących przypadkach: (...) -b) uszkodzenia wnętrza samochodu, opony , felgi, lusterka , wycieraczki, anteny, pozostawienie trwałych plam, (...) 48.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa

		Wynajmujący w przypadku unieruchomienia wynajmowanego samochodu na okres dłuższy niż 8 godzin, w miarę możliwości zapewni Najemcy samochód zastępczy (...) Wynajmujący nie ponosi żadnej odpowiedzialności Odszkodowawczej.	a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
		52. Opłata za wynajem i opłaty dodatkowe nie są zwracane w przypadku wcześniejszego zwrotu samochodu.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
		74. Najemca ponosi odpowiedzialność w pełnej wysokości szkody w następujących przypadkach: -b) uszkodzenia wnętrza samochodu, opony, felgi, lusterka, wycieraczki, anteny, pozostawienie trwałych plam	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
		75. Z zastrzeżeniem pkt. 74 w przypadku kradzieży lub uszkodzenia samochodu Najemca zapłaci karę umowną w wysokości odpowiednio: a) w klasie A - 500 zł b) w klasie B, B+, C, C+, M - 1000 zł c) w klasie N, N+ - 1500 zł d) w klasie D, D+, R, V - 2000 zł e) w klasie S, T. 2500 zł	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
		76 Pozostałe kary umowne: - V) inne nie wymienione wyżej braki w wyposażeniu samochodu - 2000 zł	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
		Najemca wyraża zgodę na przetwarzanie danych osobowych w związku z rezerwacją, wynajmem samochodu(...) oraz do celów marketingowych zgodnie z ustawą o ochronie d.o.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy

				wytoczenie powództwa
16.	Pawlak Witold „Astra” Wypożyczalnia samochodów Ul. Dąbrówki 83 80-034 Gdańsk www.astra-car.pl	5	Warunki Umowy Najmu samochodu Pkt 7 Najemca zobowiązany jest przekazać Wynajmującemu przedmiot umowy w terminie określonym w umowie, a nie zwrócenie pojazdu w terminie będzie traktowane jako kradzież. Pkt. 11 W przypadku wypadku drogowego najemca zobowiązany jest do natychmiastowego powiadomienia wynajmującego oraz najbliższej komendy policji pod rygorem skutków wynikających z obowiązujących przepisów prawa. Sporządzić protokół wypadku ze wskazaniem winnego oraz podpisem poświadczonym przez policję. W przypadku braku winnego najemca zobowiązuje się do pokrycia wszelkich kosztów związanych z lakierowaniem i remontem w 100%, tak aby pojazd wrócił do wypożyczalni w stanie nie pogorszonym. Pkt 14 W przypadku kradzieży pojazdu najemca zobowiązany jest do natychmiastowego powiadomienia wypożyczalni „ASTRA” telefonicznie lub osobiście oraz natychmiastowego zwrotu dokumentów, kluczyków od wypożyczonego pojazdu. W przypadku nie wypełnienia wyżej wymienionych czynności najemca jednoznacznie przyznaje się do popełnionej kradzieży pojazdu. Pkt 20 W przypadku wcześniejszego zwrócenia samochodu pobiera się 50% opłaty, w stosunku do nie wykorzystanych dób. Ceny podane netto Informacja: „Ceny nie zawierają podatku VAT”	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa Planowane postępowanie w sprawie stosowania

				praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.
17.	Grzegorz Pietrowski Flota Auto ul. Pułaskiego 30 60-705 Poznań www.flotaauto.pl	0	Nie stwierdzono naruszeń uzasadniających podjęcie przez Prezesa Urzędu dalszych działań.	
18.	Justyna Stankiewicz Polandcars.com. Al. Armii Krajowej 6B/5 50-541 Wrocław www.polandcars.com	14	Ogólne warunki wynajmu samochodu	
			Pkt 10 Z zastrzeżeniem pkt 9 odpowiedzialność finansowa (kara umowna) najemcy w szkodach o wartości powyżej 1500 zł lub kradzieży samochodu wynosi 1500 zł.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Pkt 10 d Zagubienia lub kradzieży kluczyków samochodu - kara umowna 700 zł	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Pkt 10 e Zagubienia lub kradzieży dokumentów samochodu - kara umowna 700 zł	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Pkt 10 f Zagubienie, kradzież lub uszkodzenie każdego kołpaka - kara umowna 50 zł	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie

				powództwa
			Strona internetowa: www.polandcars.com Warunki wynajmu Pkt 8 samochód użytkowany przez najemcę posiada pełne ubezpieczenie w zakresie OC oraz ubezpieczenie właściwe samochodom przeznaczonym do wynajmu. Ubezpieczenie jest wliczone w cenę wynajmu pojazdu, niemniej jednak najemca odpowiada materialnie za szkody, których nie obejmuje odpowiedzialność odszkodowawcza Towarzystwa Ubezpieczeniowego.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Pkt 8 (kolejne zdanie) W Przypadku kradzieży pojazdu w trakcie trwania umowy najmu najemca zostanie obciążony kwotą 10% wartości samochodu, chyba że samochód został skradziony z parkingu strzeżonego,...	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Pkt 8 (kolejne zdanie) W przypadku kradzieży pojazdu w trakcie trwania umowy najmu i odmowy wypłaty odszkodowania z Towarzystwa Ubezpieczeniowego najemca zobowiązuje się do pokrycia wartości samochodu wraz z wszelkimi kosztami pobocznymi związanymi z samochodem (spłata całkowita, leasingi itp.)	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Strona internetowa: www.polandcars.com Najemca zobowiązuje się: - do pokrycia wszelkich kosztów napraw pojazdu poza granicami Polski, a w kraju w odległości ponad 350 km od Wrocławia	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Odpowiedzialność Najemcy: - Najemca zobowiązuje się pokryć koszty związane z likwidacją szkód powstałych w pojeździe bądź związanych z utratą pojazdu w wysokości:	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy

			- 3000pln +VAT w przypadku konieczności usunięcia szkód z polisy ubezpieczeniowej - do kwoty wysokości poniesionej szkody w przypadku, gdy szkoda nie jest objęta polisą ; - w przypadku kradzieży auta z panelem sterującym do wysokości wartości (ceny sprzedaży) utraconego typu lub typu podobnej klasy w razie braku dostępu na rynku czy zaprzestania produkcji.	wytoczenie powództwa
			Udział własny w każdej szkodzie wynosi 3000 pln + VAT.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Wszelkie szkody na pojeździe do 3000 pln + VAT pokrywa najemca.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Najemca może być zwolniony z udziału własnego w szkodzie i kosztów usunięcia szkód z polisy ubezpieczeniowej i ponoszenia odpowiedzialności za szkody do 3000 pln + VAT, po wykupieniu dodatkowego ubezpieczenia liczonego wg osobnych stawek dobowych.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Najemca wyraża zgodę na przetwarzanie jego danych osobowych zawartych w umowie , w celach marketingowo - reklamowych, a także do przekazywania danych osobom trzecim ,w szczególności do celów ubezpieczenia, zgodnie z ustawą z dnia 29.08.1997 „O ochronie danych osobowych”	Planowane postępowanie w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.
			Wszelkie spory wynikłe na tle wykonania umowy strony poddają rozstrzygnięciu właściwemu dla wynajmującego sądowi.	Planowane postępowanie w sprawie stosowania

				praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.
19.	W. Tokarska Auto - Viva ul. K.I. Gałczyńskiego 3 81-597 Gdynia www.viva-auto.pl	3	Warunki wynajmu pojazdu - Jeżeli uszkodzenia nie mogą być z jakichkolwiek przyczyn zlikwidowane z ubezpieczenia to koszty przywrócenia auta do stanu pierwotnego pokrywa klient	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			- Firma Auto Viva nie ponosi żadnych konsekwencji z powodu awarii wypożyczonego samochodu w okresie wynajmu.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			- Wszelkie spory wynikłe z niniejszej umowy rozstrzygać będzie Sąd Rejonowy w Gdyni	Planowane postępowanie w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.
20.	Werwest - Globar s.c. Michał Werner, Matylda Pastusiak, ul. H. M. Kamieńskiego 12 51-124 Wrocław nazwa handlowa Micar www.micar.pl	4	Ogólne Warunki Najmu (O.W.N.) wypożyczalni samochodów „Michaels ‘S Car Rental” (Micar) filia firmy Werwest Global s.c. Ust. 21 Utrata kluczy lub dokumentów pojazdu daje Micar prawo do odszkodowania 1000,00 zł za każdą z tych rzeczy.	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Ust. 23 Micar nie ponosi odpowiedzialności za straty spowodowane wadą mechaniczną pojazdu, czy jego wyposażenia,	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się

				przedsiębiorcy wytoczenie powództwa
			Ust. 27 Ewentualne sprawy sporne na tle stosowania postanowień niniejszej umowy rozstrzygane będą na drodze sądowej przez sąd we Wrocławiu.	Planowane postępowanie w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.
			Strona internetowa: www.micar.pl/mobile/pl/cennik_print.php wg stanu na 2012-02-15 Zapis na końcu cennika: W przypadku wyboru innej waluty niż PLN podana cena jest ceną orientacyjną. W rozliczeniach stosujemy kurs skupu w kantorze np. Gant	Planowane wezwanie, a w przypadku niedostosowania się przedsiębiorcy wytoczenie powództwa